

632

USTAWA

z dnia 12 marca 2004 r.

o zmianie ustawy — Prawo atomowe oraz ustawy o opłacie skarbowej

Art. 1. W ustawie z dnia 29 listopada 2000 r. — Prawo atomowe (Dz. U. z 2001 r. Nr 3, poz. 18, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1:

a) w ust. 1 w pkt 4 kropkę na końcu zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) zasady wypełniania zobowiązań międzynarodowych, w tym w ramach Unii Europejskiej, dotyczących bezpieczeństwa jądrowego, ochrony przed promieniowaniem jonizującym oraz zabezpieczeń materiałów jądrowych i kontroli technologii jądrowych.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Ustawa ponadto określa zasady monitorowania skażeń promieniotwórczych i reguluje działania podejmowane w przypadku zdarzeń radiacyjnych, jak również w przypadku długotrwałego narażenia w następstwie zdarzenia radiacyjnego lub działalności wykonywanej w przeszłości.”,

c) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Ustawa określa również szczególne zasady ochrony osób przed zagrożeniami wynikającymi ze stosowania promieniowania jonizującego w celach medycznych.”;

2) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Art. 3. W rozumieniu niniejszej ustawy użyte określenia oznaczają:

1) audyt kliniczny — systematyczną kontrolę lub przegląd medycznych procedur radiologicznych, mające na celu polepszenie jakości udzielanych pacjentowi świadczeń zdrowotnych poprzez usystematyzowaną analizę, w ramach której praktyka, procedury i wyniki radiologiczne są porównywane z uznanymi standardami oraz, w razie konieczności, modyfikację dotychczasowego postępowania lub wprowadzenie nowych standardów,

2) bezpieczeństwo jądrowe — stan osiągnięty przez całość przedsięwzięć organizacyjnych i technicznych podejmowanych w celu zapobiegania powstaniu niekontrolowanej samopodtrzymującej się reakcji rozszczepienia jądrowego związanej z działalnością

z materiałami jądrowymi oraz ograniczenia jej skutków,

3) dawka graniczna — wartość dawki promieniowania jonizującego, wyrażoną jako dawka skuteczna lub równoważna, dla określonych osób, pochodząca od kontrolowanej działalności zawodowej, której, poza przypadkami przewidzianymi w ustawie, nie wolno przekroczyć,

4) dawka pochłonięta — dawkę pochłoniętą określoną w załączniku do ustawy,

5) dawka równoważna — dawkę równoważną określoną w załączniku do ustawy,

6) dawka skuteczna (efektywna) — dawkę skuteczną (efektywną) określoną w załączniku do ustawy,

7) działania interwencyjne — działania, które zapobiegają narażeniu lub zmniejszają narażenie ludzi w wyniku zdarzenia radiacyjnego, polegające na oddziaływaniu na źródło promieniowania jonizującego, drogi rozprzestrzenienia tych skażeń oraz na ludzi,

8) jednostka organizacyjna — każdy podmiot wykonujący działalność związaną z narażeniem,

9) likwidacja obiektu jądrowego — doprowadzenie obiektu lub urządzenia do stanu niewymagającego ograniczeń z punktu widzenia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w wykonywaniu dowolnej działalności,

10) likwidacja składowiska odpadów promieniotwórczych lub składowiska wypalonego paliwa jądrowego — doprowadzenie terenu, na którym znajduje się składowisko odpadów promieniotwórczych lub składowisko wypalonego paliwa jądrowego, do stanu niewymagającego ograniczeń z punktu widzenia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w wykonywaniu dowolnej działalności,

11) materiał jądrowy — rudy, materiały wyjściowe (źródłowe) lub specjalne materiały rozszczepialne, o których mowa w art. 197 Traktatu ustanawia-

1) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 100, poz. 1085 i Nr 154, poz. 1800, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 135, poz. 1145 oraz z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 124, poz. 1152.

- jącego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, zwanego dalej „Traktatem Euratom”,
- 12) medycyna nuklearna — wszelką działalność diagnostyczną związaną z podawaniem pacjentom produktów radiofarmaceutycznych, a także z zabiegami terapeutycznymi przy użyciu produktów radiofarmaceutycznych,
  - 13) medyczna procedura radiologiczna — opis czynności niezbędnych do przeprowadzenia badania lub zabiegu z wykorzystaniem promieniowania jonizującego w celu postawienia diagnozy bądź leczenia,
  - 14) medyczny wypadek radiologiczny — niezamierzone wydarzenie, takie jak błąd w obsłudze urządzenia radiologicznego, awaria urządzenia radiologicznego lub przerwa w jego działaniu, a także inne nieszczęśliwe zdarzenie, którego konsekwencje nie mogą być pominięte z punktu widzenia ochrony radiologicznej pacjenta,
  - 15) narażenie — proces, w którym organizm ludzki podlega działaniu promieniowania jonizującego,
  - 16) narażenie wyjątkowe — narażenie osoby uczestniczącej w usuwaniu skutków zdarzenia radiacyjnego lub w działaniach interwencyjnych, w czasie których może ona otrzymać dawkę przekraczającą wartość rocznej dawki granicznej dla pracowników,
  - 17) obiekt jądrowy — obiekt lub urządzenie przeznaczone do wytwarzania, stosowania, przetwarzania, wzbogacania izotopowego, przechowywania, składowania materiału jądrowego w ilości umożliwiającej zrealizowanie samopodtrzymującej się reakcji rozszczepienia jądrowego, w szczególności elektrownie, elektrociepłownie i ciepłownie z energetycznymi reaktorami jądrowymi oraz badawcze, doświadczalne i inne reaktory jądrowe — od rozpoczęcia budowy do zakończenia likwidacji,
  - 18) objętość tarczowa — objętość guza nowotworowego lub innych tkanek, które są napromieniane w celu osiągnięcia planowanego efektu terapeutycznego,
  - 19) ochrona fizyczna — całokształt przedsięwzięć organizacyjnych i technicznych, mających na celu skuteczne zabezpieczenie materiałów jądrowych przed kradzieżą lub aktami terroru, dywersji i sabotażu,
  - 20) ochrona radiologiczna — zapobieganie narażeniu ludzi i skażeniu środowiska, a w przypadku braku możliwości zapobieżenia takim sytuacjom — ograniczenie ich skutków do poziomu tak niskiego, jak tylko jest to rozsądnie osiągalne, przy uwzględnieniu czynników ekonomicznych, społecznych i zdrowotnych,
  - 21) ochrona radiologiczna pacjenta — zespół czynności i ograniczeń zmierzających do zminimalizowania narażenia pacjenta na promieniowanie jonizujące, które nie będzie nadmiernie utrudniało lub uniemożliwiało uzyskania pożądanych i uzasadnionych informacji diagnostycznych lub efektów leczniczych,
  - 22) odpady promieniotwórcze — odpady stałe, ciekłe lub gazowe, zawierające substancje promieniotwórcze lub skażone tymi substancjami, których wykorzystanie jest niecelowe lub niemożliwe, zakwalifikowane do kategorii odpadów wymienionych w art. 47; niniejsza definicja nie ma zastosowania do art. 62,
  - 23) ogranicznik dawki (limit użytkowy dawki) — ograniczenie przewidywanych dawek indywidualnych, które mogą pochodzić od określonego źródła promieniowania jonizującego, uwzględnione podczas planowania ochrony radiologicznej w celach związanych z optymalizacją,
  - 24) postępowanie z odpadami promieniotwórczymi — wszelkie działania, włącznie z likwidacją obiektu, związane z przetwarzaniem, przemieszczaniem, przechowywaniem lub składowaniem odpadów promieniotwórczych,
  - 25) postępowanie z wypalonym paliwem jądrowym — wszelkie działania włącznie z likwidacją obiektu, związane z przerobem, przemieszczaniem, przechowywaniem lub składowaniem wypalonego paliwa jądrowego,
  - 26) poziom interwencyjny — liczbową wartość dawki skutecznej lub równoważnej możliwej do uniknięcia albo poziom zawartości izotopów promieniotwórczych w żywności, wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi i środkach żywienia zwierząt, których możliwość przekroczenia oznacza konieczność rozważenia podjęcia określonych działań interwencyjnych,
  - 27) poziomy referencyjne — dawki promieniowania jonizującego na po-

- wierzchnię skóry w badaniach rentgenodiagnostycznych lub poziomy aktywności — w przypadku podawania pacjentom produktów radiofarmaceutycznych, dotyczące badań typowych pacjentów, dla poszczególnych kategorii urządzeń radiologicznych; poziomy referencyjne nie mogą być przekraczane w przypadku powszechnie stosowanych medycznych procedur radiologicznych, jeżeli stosuje się właściwe sposoby postępowania i urządzenia techniczne; poziomy referencyjne mogą być przekraczane w przypadku istnienia istotnych wskazań klinicznych,
- 28) pracodawca zewnętrzny — pracodawcę zatrudniającego pracowników, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 1, prowadzących dowolną działalność na terenie kontrolowanym u innego pracodawcy,
  - 29) pracownik — pracownika w rozumieniu przepisów Prawa pracy, osobę wykonującą pracę na podstawie innej niż stosunek pracy, jak również osobę wykonującą działalność na własny rachunek, którzy w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące mogą otrzymać dawki przekraczające wartości dawek granicznych określonych dla osób z ogółu ludności,
  - 30) pracownik zewnętrzny — pracownika, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt 1, zatrudnionego przez pracodawcę zewnętrznego lub wykonującego działalność na własny rachunek, prowadzącego dowolną działalność na terenie kontrolowanym, za który nie jest odpowiedzialny ani on, ani jego pracodawca,
  - 31) praktykant — osobę odbywającą szkolenie lub praktykę w jednostce organizacyjnej w celu uzyskania określonych umiejętności,
  - 32) program bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej — system działań gwarantujący spełnienie określonych wymagań bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, w zależności od prowadzonej działalności,
  - 33) promieniowanie jonizujące — promieniowanie składające się z cząstek bezpośrednio lub pośrednio jonizujących albo z obu rodzajów tych cząstek lub fal elektromagnetycznych o długości do 100 nm (nanometrów),
  - 34) promieniowanie naturalne — promieniowanie jonizujące emitowane ze źródeł pochodzenia naturalnego ziemskiego i kosmicznego,
  - 35) przechowalnik wypalonego paliwa jądrowego — obiekt jądrowy przeznaczony do bezpiecznego, stabilnego i chronionego przechowywania wypalonego paliwa jądrowego po jego wyładowaniu z reaktora lub basenu przy reaktorze, a przed przekazaniem do przerobu lub składowania w charakterze odpadu promieniotwórczego,
  - 36) przechowywanie odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego — magazynowanie odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego z zamiarem ponownego ich wydobycia w celu przetworzenia lub przerobu albo składowania,
  - 37) przerób wypalonego paliwa jądrowego — proces lub działanie zmierzające do wydobycia części lub wszystkich izotopów promieniotwórczych z wypalonego paliwa jądrowego w celu ich dalszego wykorzystania,
  - 38) przetwarzanie materiałów jądrowych — proces lub działanie zmierzające do zmiany postaci fizycznej lub chemicznej (konwersja) materiału jądrowego, począwszy od konwersji rudy uranu lub toru, aż do uzyskania materiału w postaci paliwa jądrowego lub dowolnej postaci, nadającej się do innych zastosowań tych materiałów, w tym przerób wypalonego paliwa jądrowego oraz przetwarzanie odpadów promieniotwórczych zawierających materiały jądrowe,
  - 39) przetwarzanie odpadów promieniotwórczych — proces lub działanie zmierzające do minimalizacji objętości odpadów, segregację odpadów według kategorii oraz przygotowanie ich do transportu lub składowania,
  - 40) radiologia zabiegowa — wszelkie procedury lecznicze i diagnostyczne dokonywane poprzez skórę pacjenta lub w inny sposób, wykonywane w znieczuleniu ogólnym oraz przy użyciu obrazowania fluoroskopowego dla lokalizacji zmiany chorobowej i dla monitorowania medycznej procedury radiologicznej, a także kontroli i dokumentowania terapii,
  - 41) radioterapia — wszelką działalność terapeutyczną związaną z wykorzystaniem urządzeń radiologicznych, w tym:
    - a) terapię powierzchniową dla leczenia nowotworów położonych w skórze człowieka oraz terapię głęboką dla leczenia nowotworów

- i ewentualnie niektórych innych zmian chorobowych położonych w narządach i tkankach o innej lokalizacji (teleradioterapia),
- b) wprowadzanie źródła izotopowego bezpośrednio do narządów wewnętrznych śródtkankowo, dojamowo, lub umieszczanie go na powierzchni ciała pacjenta (brachyterapia),
- c) zamierzone wprowadzenie do ustroju terapeutycznych ilości produktów radiofarmaceutycznych,
- 42) rentgenodiagnostyka — wszelką działalność diagnostyczną związaną z wykorzystaniem aparatów rentgenowskich,
- 43) skażenie promieniotwórcze — skażenie przedmiotów, pomieszczeń, środowiska lub osób przez niepożądaną obecność substancji promieniotwórczych, przy czym w szczególnym przypadku ciała ludzkiego obejmuje zarówno skażenie zewnętrzne, jak i skażenie wewnętrzne, niezależnie od drogi wniknięcia substancji promieniotwórczej do organizmu,
- 44) składowanie odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego — złożenie odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego w obiekcie do tego przeznaczonym bez zamiaru ponownego ich wydobycia,
- 45) substancja promieniotwórcza — substancję zawierającą jeden lub więcej izotopów promieniotwórczych o takiej aktywności lub stężeniu promieniotwórczym, które nie mogą być pominięte z punktu widzenia ochrony radiologicznej,
- 46) system zarządzania jakością — zespół systematycznie planowanych i wykonywanych działań, koniecznych dla wystarczającego zapewnienia, że dana struktura, układ lub ich części składowe bądź procedury będą działać w sposób zadowalający, spełniając wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 33c ust. 9 pkt 2,
- 47) szkoda dla zdrowia człowieka — oszacowane ryzyko skrócenia długości i pogorszenia jakości życia ludzi w następstwie narażenia na promieniowanie jonizujące; obejmuje straty wynikające ze skutków somatycznych, nowotworów i poważnych zaburzeń genetycznych,
- 48) teren kontrolowany — teren o kontrolowanym dostępie, objęty specjalnymi przepisami mającymi na celu ochronę przed promieniowaniem jonizującym lub rozprzestrzenianiem się skażeń promieniotwórczych,
- 49) teren nadzorowany — teren objęty specjalnym nadzorem, w celu ochrony przed promieniowaniem jonizującym,
- 50) urządzenia radiologiczne — źródła promieniowania jonizującego lub urządzenia służące do detekcji promieniowania jonizującego, wykorzystywane do celów leczniczych lub diagnostycznych,
- 51) wypalone paliwo jądrowe — paliwo jądrowe, które zostało napromieniowane w rdzeniu reaktora oraz na stałe usunięte z rdzenia,
- 52) wzbogacanie izotopowe — proces polegający na rozdzielaniu izotopów uranu w celu zwiększenia zawartości uranu 235 w produkcie wyjściowym,
- 53) zagrożenie (narażenie potencjalne) — narażenie, które może nastąpić, przy czym prawdopodobieństwo jego wystąpienia i wielkość mogą być wówczas oszacowane,
- 54) zamknięcie składowiska odpadów promieniotwórczych lub składowiska wypalonego paliwa jądrowego — zaprzestanie dostarczania odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego do składowiska, na podstawie decyzji właściwego organu, oraz wykonanie wszelkich prac koniecznych dla zapewnienia bezpieczeństwa składowiska,
- 55) zdarzenie radiacyjne — sytuację związaną z zagrożeniem, wymagającą podjęcia pilnych działań w celu ochrony pracowników lub ludności,
- 56) źródło promieniotwórcze — substancję promieniotwórczą przygotowaną do wykorzystywania jej promieniowania jonizującego,
- 57) źródło promieniowania jonizującego — źródło promieniotwórcze, urządzenie zawierające takie źródło, urządzenie wytwarzające promieniowanie jonizujące lub urządzenie emitujące substancje promieniotwórcze.”;
- 3) art. 4 i 5 otrzymują brzmienie:
- „Art. 4. 1. Wykonywanie działalności związanej z narażeniem, polegającej na:
- 1) wytwarzaniu, przetwarzaniu, przechowywaniu, składowaniu, transporcie lub stosowaniu materiałów jądrowych, źródeł i odpadów promienio-

- twórczych oraz wypalonego paliwa jądrowego i obrocie nimi, a także na wzbogacaniu izotopowym,
- 2) budowie, rozruchu, próbnej i stałej eksploatacji oraz likwidacji obiektów jądrowych,
  - 3) budowie, eksploatacji, zamknięciu i likwidacji składowisk odpadów promieniotwórczych i składowisk wypalonego paliwa jądrowego oraz budowie i eksploatacji przechowalników wypalonego paliwa jądrowego,
  - 4) produkowaniu, instalowaniu, stosowaniu i obsłudze urządzeń zawierających źródła promieniotwórcze oraz obrocie tymi urządzeniami,
  - 5) uruchamianiu i stosowaniu urządzeń wytwarzających promieniowanie jonizujące,
  - 6) uruchamianiu pracowni, w których mają być stosowane źródła promieniowania jonizującego, w tym pracowni rentgenowskich,
  - 7) zamierzonym dodawaniu substancji promieniotwórczych w procesie produkcyjnym wyrobów powszechnego użytku i wyrobów medycznych, obrocie tymi wyrobami oraz przywozie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i wywozie z tego terytorium wyrobów powszechnego użytku i wyrobów medycznych, do których dodano substancje promieniotwórcze,
  - 8) zamierzonym podawaniu substancji promieniotwórczych ludziom i zwierzętom w celu medycznej lub weterynaryjnej diagnostyki, leczenia lub badań naukowych
- wymaga zezwolenia albo zgłoszenia w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, z zastrzeżeniem art. 6 pkt 1.
2. Działalność polegająca na dodawaniu substancji promieniotwórczych do żywności, zabawek, osobistych ozdób lub kosmetyków oraz przywozie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i wywozie z tego terytorium takich wyrobów jest zabroniona.
- Art. 5. 1. Wniosek o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności, o której mowa w art. 4 ust. 1, zawiera:
- 1) oznaczenie jednostki organizacyjnej ubiegającej się o wydanie zezwolenia, jej siedzibę i adres,
  - 2) w przypadku przedsiębiorców — numer w rejestrze przedsiębiorców,
  - 3) określenie rodzaju, zakresu i miejsca wykonywania działalności związanej z narażeniem.
2. Złożenia wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności, o której mowa w art. 4 ust. 1, albo zgłoszenia wykonywania tej działalności dokonuje kierownik jednostki organizacyjnej.
  3. Prezes Państwowej Agencji Atomistyki, zwany dalej „Prezesem Agencji”, wydaje zezwolenia i przyjmuje zgłoszenia, z zastrzeżeniem ust. 4.
  4. Zezwolenie na uruchamianie i stosowanie aparatów rentgenowskich do celów diagnostyki medycznej, radiologii zabiegowej, radioterapii powierzchniowej i radioterapii schorzeń nienowotworowych oraz uruchamianie pracowni stosujących takie aparaty wydaje państwowy wojewódzki inspektor sanitarny, a dla jednostek organizacyjnych:
    - 1) podległych lub podporządkowanych Ministrowi Obrony Narodowej lub nadzorowanych przez niego albo dla których jest on organem założycielskim — komendant wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej,
    - 2) podległych lub podporządkowanych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych lub przez niego nadzorowanych albo dla których jest on organem założycielskim — państwowy inspektor sanitarny Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.
  5. Wydanie zezwolenia albo przyjęcie zgłoszenia następuje po stwierdzeniu, że spełnione zostały wymagane prawem warunki wykonywania działalności związanej z narażeniem, wymagającej zezwolenia albo zgłoszenia.
  6. Wydanie, odmowa wydania oraz cofnięcie zezwolenia, a także przyjęcie i odmowa przyjęcia zgłoszenia następuje w drodze decyzji administracyjnej.
  7. Zezwolenie wydaje się na czas nieoznaczony, chyba że jednostka organizacyjna ubiegająca się o wydanie zezwolenia złoży wniosek o wydanie zezwolenia na czas oznaczony.
  8. Organy, o których mowa w ust. 3 i 4, prowadzą rejestr jednostek organizacyjnych, których działalność wymaga co najmniej zgłoszenia.
  9. Kierownik jednostki organizacyjnej jest obowiązany zgłaszać organowi wydającemu zezwolenie wszelkie zmiany danych określonych w zezwoleniu.
  10. Przepis ust. 9 stosuje się odpowiednio do zgłoszenia.

11. Organ wydający zezwolenie cofa zezwolenie, w przypadku gdy:
- 1) wydano prawomocne orzeczenie zakazujące jednostce organizacyjnej wykonywania objętej zezwoleniem działalności związanej z narażeniem,
  - 2) jednostka organizacyjna przestała spełniać warunki określone przepisami prawa, wymagane do prowadzenia działalności określonej w zezwoleniu,
  - 3) jednostka organizacyjna nie usunęła, w wyznaczonym przez organ wydający zezwolenie terminie, stanu faktycznego lub prawnego niezgodnego z warunkami określonymi w zezwoleniu lub z przepisami regulującymi działalność objętą zezwoleniem.
12. W decyzji o cofnięciu zezwolenia należy określić sposób postępowania z posiadanymi przez jednostkę organizacyjną materiałami jądrowymi, źródłami promieniotwórczymi, odpadami promieniotwórczymi oraz wypalonym paliwem jądrowym.
13. Koszty postępowania, o którym mowa w ust. 12, ponosi jednostka organizacyjna, której cofnięto zezwolenie.
14. Za wydanie zezwolenia pobiera się opłatę skarbową w wysokości określonej w przepisach o opłacie skarbowej.”;
- 4) w art. 7:
- a) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:
    - „2. W jednostce organizacyjnej wykonującej działalność wymagającą zezwolenia istnieje obowiązek opracowania i wdrożenia programu bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, zawierającego co najmniej opis urządzeń i procedur mających na celu ochronę pracownika, ogółu ludności i środowiska przed zagrożeniem.
    3. W jednostce organizacyjnej wykonującej działalność wymagającą zezwolenia wewnętrzny nadzór nad przestrzeganiem wymagań bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej sprawuje osoba, która posiada uprawnienia inspektora ochrony radiologicznej, z zastrzeżeniem ust. 3a.”,
  - b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:
    - „3a. Wymaganie, o którym mowa w ust. 3, nie dotyczy jednostki organizacyjnej wykonującej działalność z aparatami rentgenowskimi do celów weterynaryjnych pracującymi w systemie zdjęciowym oraz jednostki organizacyjnej wykonującej działalność z urządzeniami rentgenowskimi przeznaczonymi do kontroli osób, przesyłek i bagażu.”,
  - c) w ust. 5:
    - pkt 3 otrzymuje brzmienie:
      - „3) zdała egzamin z zakresu szkolenia określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 12 ust. 2 lub 3,”,
    - w pkt 4 kropkę na końcu zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:
      - „5) posiada staż pracy w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące, określony w przepisach wydanych na podstawie art. 12 ust. 2 lub 3.”,
  - d) po ust. 6 dodaje się ust. 6a i 6b w brzmieniu:
    - „6a. Szkolenie osób ubiegających się o uprawnienia inspektora ochrony radiologicznej, z wyjątkiem uprawnień inspektora ochrony radiologicznej w pracowniach rentgenowskich stosujących aparaty rentgenowskie do celów diagnostyki medycznej, radiologii zabiegowej, radioterapii powierzchniowej i radioterapii schorzeń nienowotworowych prowadzą jednostki, które zostały wpisane do rejestru Prezesa Agencji.
    - 6b. Szkolenie osób ubiegających się o uprawnienia inspektora ochrony radiologicznej w pracowniach rentgenowskich stosujących aparaty rentgenowskie do celów diagnostyki medycznej, radiologii zabiegowej, radioterapii powierzchniowej i radioterapii schorzeń nienowotworowych prowadzą jednostki, które zostały wpisane do rejestru Głównego Inspektora Sanitarnego.”,
  - e) ust. 7 otrzymuje brzmienie:
    - „7. Uprawnienia inspektora ochrony radiologicznej w pracowniach stosujących aparaty rentgenowskie do celów diagnostyki medycznej, radiologii zabiegowej, radioterapii powierzchniowej i radioterapii schorzeń nienowotworowych nadaje Główny Inspektor Sanitarny.”;
- 5) po art. 7 dodaje się art. 7a w brzmieniu:
- „Art. 7a. Kierownik jednostki organizacyjnej zasięga opinii inspektora ochrony radiologicznej na temat badania i sprawdzania urządzeń ochronnych i przyrządów pomiarowych, obejmującej w szczególności:
    - 1) ocenę urządzeń mających wpływ na ochronę radiologiczną — przed dopuszczeniem do ich stosowania,
    - 2) dopuszczenie do stosowania nowych lub zmodyfikowanych źródeł promieniowania jonizującego, z punktu widzenia ochrony radiologicznej,
    - 3) częstotliwość sprawdzania skuteczności stosowanych środków i technik ochrony przed promieniowaniem,
    - 4) częstotliwość wzorcowania przyrządów pomiarowych, sprawdzanie ich

sprawności i właściwego użytkowania.”;

6) w art. 8 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kierownik jednostki organizacyjnej przed podjęciem działalności związanej z wprowadzeniem nowych rodzajów zastosowań promieniowania jonizującego sporządza uzasadnienie, które powinno wykazać, że spodziewane w wyniku wykonywania tej działalności korzyści naukowe, ekonomiczne, społeczne i inne będą większe niż możliwe, powodowane przez tę działalność, szkody dla zdrowia człowieka i stanu środowiska.”;

7) po art. 8 dodaje się art. 8a w brzmieniu:

„Art. 8a. Kierownik jednostki organizacyjnej zawiadamia pisemnie organ, który wydał zezwolenie albo przyjął zgłoszenie, o przewidywanym przekształceniu jednostki organizacyjnej lub zakończeniu przez nią działalności i uzgadnia z nim, na piśmie, sposób postępowania z posiadanymi źródłami promieniotwórczymi, materiałami jądrowymi lub odpadami promieniotwórczymi oraz przeprowadza na koszt jednostki organizacyjnej kontrolę dozymetryczną oraz dekontaminację miejsca wykonywania działalności i jego otoczenia po zakończeniu działalności.”;

8) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Art. 9. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej zapewnia wykonywanie działalności zgodnie z zasadą optymalizacji, wymagającą, aby — przy rozsądnym uwzględnieniu czynników ekonomicznych i społecznych — liczba narażonych pracowników i osób z ogółu ludności była jak najmniejsza, a otrzymywane przez nich dawki promieniowania jonizującego były możliwie małe, z zastrzeżeniem art. 33c.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej przeprowadza ocenę narażenia pracowników, a jeżeli z analizy optymalizacyjnej wynika taka konieczność, ustala dla nich dalsze ograniczenia narażenia, tak, żeby otrzymane przez nich dawki promieniowania jonizującego były nie wyższe niż ustalone dla nich ograniczniki dawek (limity użytkowe dawek).

3. Jeżeli ograniczniki dawek (limity użytkowe dawek) zostaną ustalone w zezwoleniu, to możliwość ich przekroczenia podlega zgłoszeniu przez kierownika jednostki organizacyjnej organowi, który wydał zezwolenie.”;

9) po art. 9 dodaje się art. 9a w brzmieniu:

„Art. 9a. 1. Prezes Agencji może w zezwoleniu nałożyć na jednostkę organizacyjną obo-

wiązek utworzenia wyspecjalizowanej, wyodrębnionej organizacyjnie służby ochrony radiologicznej, wspomagającej inspektora ochrony radiologicznej w wykonywaniu zadań z zakresu ochrony radiologicznej.

2. Wyspecjalizowana służba ochrony radiologicznej, o której mowa w ust. 1, może być wspólna dla kilku jednostek organizacyjnych, jeżeli kierownicy tych jednostek tak postanowią w zawartej umowie.”;

10) w art. 11:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Kierownik jednostki organizacyjnej jest obowiązany zapewnić prowadzenie wstępnych i okresowych — nie rzadziej niż co 5 lat, szkoleń pracowników w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, zgodnie z opracowanym przez siebie programem. Szkoleniem objęci są również pracownicy uczestniczący w transporcie materiałów jądrowych, źródeł promieniotwórczych, odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Szkolenia, o których mowa w ust. 2, obejmują w szczególności:

- 1) ogólne procedury ochrony radiologicznej i podejmowane środki ostrożności związane z działalnością wykonywaną przez jednostkę organizacyjną,
- 2) procedury ochrony radiologicznej i podejmowane środki ostrożności związane z konkretnym stanowiskiem pracy,
- 3) w przypadku kobiet — także informację o konieczności niezwłocznego powiadomienia kierownika jednostki organizacyjnej o ciąży oraz informację o ryzyku skażenia promieniotwórczego dziecka karmionego piersią przez matkę, w przypadku gdy istnieje możliwość skażenia promieniotwórczego ciała matki.”,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Programy szkoleń, opracowane przez kierownika jednostki organizacyjnej działającej na podstawie zezwolenia, podlegają zatwierdzeniu przez organ, który wydał zezwolenie.”;

11) w art. 12:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a—1c w brzmieniu:

„1a. Z wnioskiem o nadanie uprawnień, o których mowa w ust. 1, może wystąpić kierownik jednostki organizacyjnej, w której ma być zatrudniona osoba na stanowisku wymagającym uprawnień, lub kierownik jednostki nadrzędnej.

- 1b. Koszty uzyskania uprawnień ponosi występujący z wnioskiem o nadanie uprawnień.
- 1c. Szkolenie osób ubiegających się o uprawnienia, o których mowa w ust. 1, prowadzą jednostki, które zostały wpisane do rejestru Prezesa Agencji.”,
- b) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:
- „2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) rodzaje stanowisk, o których mowa w ust. 1,
  - 2) szczegółowe warunki i tryb nadawania przez Prezesa Agencji uprawnień inspektora ochrony radiologicznej oraz uprawnień dla osób, które mogą być zatrudnione na stanowiskach określonych w ust. 1, sposób powoływania komisji egzaminacyjnej, tryb jej pracy, sposób przeprowadzenia egzaminu, wzór zaświadczenia o uzyskaniu uprawnienia, tryb wnoszenia opłaty za egzamin, jej wysokość oraz wynagrodzenie członków komisji egzaminacyjnej,
  - 3) wymagany zakres szkolenia, warunki, jakie muszą spełniać jednostki przeprowadzające szkolenie, program i formy organizowania szkoleń, a także tryb uzyskiwania wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 7 ust. 6a, oraz do rejestru, o którym mowa w ust. 1c,
  - 4) ramowy zakres obowiązków i uprawnień inspektora ochrony radiologicznej, któremu uprawnienia nadaje Prezes Agencji — mając na celu zapewnienie przestrzegania wymagań bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej, a także sprawowania w sposób odpowiedni wewnętrznego nadzoru nad przestrzeganiem tych wymagań.
3. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) szczegółowe warunki i tryb nadawania przez Głównego Inspektora Sanitarnego uprawnień inspektora ochrony radiologicznej w pracowniach stosujących aparaty rentgenowskie do celów diagnostyki medycznej, radiologii zabiegowej, radioterapii powierzchniowej i radioterapii schorzeń nienowotworowych, uwzględniając sposób powoływania komisji egzaminacyjnej, tryb jej pracy, sposób przeprowadzenia egzaminu, wzór zaświadczenia o uzyskaniu uprawnienia, tryb wnoszenia opłaty za egzamin, jej wysokość oraz wynagrodzenie członków komisji egzaminacyjnej,
  - 2) wymagany zakres szkolenia, warunki, jakie muszą spełniać jednostki przeprowadzające szkolenie, uwzględniając pro-
- gram i formy przeprowadzania szkoleń, a także tryb uzyskiwania wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 7 ust. 6b,
- 3) ramowy zakres obowiązków i uprawnień inspektora ochrony radiologicznej, któremu uprawnienia nadaje Główny Inspektor Sanitarny — mając na celu zapewnienie przestrzegania wymagań ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej.”;
- 12) w art. 14 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Dawek granicznych nie stosuje się do osób poddawanych działaniu promieniowania jonizującego w celach medycznych, o których mowa w art. 33a ust. 1.”;
- 13) uchyla się art. 15;
- 14) w art. 17:
- a) w ust. 1 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:
- „1) kategorię A obejmującą pracowników, którzy mogą być narażeni na dawkę skuteczną przekraczającą 6 mSv (milisiwertów) w ciągu roku lub na dawkę równoważną przekraczającą trzy dziesiąte wartości dawek granicznych dla soczewek oczu, skóry i kończyn, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 25 pkt 1,
  - 2) kategorię B obejmującą pracowników, którzy mogą być narażeni na dawkę skuteczną przekraczającą 1 mSv w ciągu roku lub na dawkę równoważną przekraczającą jedną dziesiątą wartości dawek granicznych dla soczewek oczu, skóry i kończyn, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 25 pkt 1, i którzy nie zostali zaliczeni do kategorii A.”,
- b) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:
- „4. Pracownicy kategorii B podlegają ocenie narażenia prowadzonej na podstawie pomiarów dozymetrycznych w środowisku pracy w sposób pozwalający stwierdzić prawidłowość zaliczenia pracowników do tej kategorii, chyba że kierownik jednostki organizacyjnej zdecyduje o objęciu ich systematycznymi pomiarami dawek indywidualnych. Zezwolenie może zawierać warunek prowadzenia oceny narażenia pracowników kategorii B wykonujących prace określone w tym zezwoleniu na podstawie pomiarów dawek indywidualnych.
5. W przypadku gdy pomiar dawki indywidualnej jest niemożliwy lub niewłaściwy, ocena dawki indywidualnej otrzymanej przez pracownika kategorii A może być dokonana na podstawie wyników pomiarów dawek indywidualnych przeprowadzonych dla innych narażonych pracowników tej kategorii albo na podstawie wyników pomiarów dozymetrycznych w środowisku pracy.”,

c) po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

„7a. Klasyfikacji medycznej pracownika kategorii A dokonuje uprawniony lekarz, który sprawuje nadzór medyczny nad tym pracownikiem.”;

15) art. 18 otrzymuje brzmienie:

„Art. 18. 1. W celu dostosowania działań i środków ochrony radiologicznej pracowników do wielkości i rodzajów zagrożeń, kierownik jednostki organizacyjnej wprowadza podział lokalizacji miejsc pracy na:

1) tereny kontrolowane, tam, gdzie istnieje możliwość otrzymania dawek określonych dla pracowników kategorii A, istnieje możliwość rozprzestrzeniania się skażeń promieniotwórczych lub mogą występować duże zmiany mocy dawki promieniowania jonizującego,

2) tereny nadzorowane, tam, gdzie istnieje możliwość otrzymania dawek określonych dla pracowników kategorii B i które nie zostały zaliczone do terenów kontrolowanych.

2. Za spełnienie wymagań określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 25 pkt 2 dla terenów kontrolowanych i nadzorowanych jest odpowiedzialny kierownik jednostki organizacyjnej, który podejmuje określone działania w celu spełnienia tych wymagań po zasięgnięciu opinii inspektora ochrony radiologicznej i lekarza medycyny pracy.”;

16) w art. 19 ust. 1—3 otrzymują brzmienie:

„1. W szczególnych przypadkach, z wyłączeniem zdarzeń radiacyjnych, pracownicy kategorii A, za ich zgodą i za zgodą Prezesa Agencji, mogą otrzymać określone przez Prezesa Agencji dawki przekraczające wartości dawek granicznych, jeżeli jest to konieczne dla wykonania określonego zadania w określonym miejscu pracy i w określonym czasie.

2. Niedopuszczalne jest narażenie, o którym mowa w ust. 1, praktykantów, uczniów, studentów oraz kobiet w ciąży, a kobiet karmiących piersią, jeżeli w wyniku narażenia jest prawdopodobne powstanie skażeń promieniotwórczych ciała.

3. Kierownik jednostki organizacyjnej jest obowiązany uzasadnić konieczność narażenia, o którym mowa w ust. 1, i z wyprzedzeniem szczegółowo omówić związane z tym kwestie z zainteresowanymi pracownikami — ochotnikami lub ich przedstawicielami, oraz z uprawnionym lekarzem i inspektorem ochrony radiologicznej, a także poinformować zainteresowanych pracowników — ochotników o ry-

zyku związanym z narażeniem, o którym mowa w ust. 1, i o niezbędnych środkach ostrożności.”;

17) w art. 20 ust. 1—3 otrzymują brzmienie:

„1. Osoba uczestnicząca w usuwaniu skutków zdarzenia radiacyjnego oraz w działaniach interwencyjnych nie może otrzymać w czasie trwania tych działań dawki przekraczającej wartość rocznej dawki granicznej dla pracowników, z wyjątkiem sytuacji narażenia wyjątkowego, o którym mowa w ust. 2 i 3.

2. W sytuacji narażenia wyjątkowego wynikającego z działań mających na celu:

- 1) zapobieżenie poważnej utracie zdrowia,
- 2) uniknięcie dużego napromieniowania znacznej liczby osób,
- 3) zapobieżenie katastrofie na większą skalę

— należy dotożyć wszelkich starań, żeby osoba uczestnicząca w takich działaniach nie otrzymała dawki skutecznej przekraczającej 100 mSv.

3. Osoba uczestnicząca w ratowaniu życia ludzkiego może otrzymać dawkę skuteczną przekraczającą 100 mSv, jednakże należy dotożyć wszelkich starań, żeby nie otrzymała dawki skutecznej przekraczającej 500 mSv.”;

18) w art. 21:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Pomiary dawek indywidualnych oraz pomiary służące ocenie dawek od narażenia wewnętrznego są dokonywane przez podmioty posiadające akredytację otrzymaną na podstawie odrębnych przepisów, z zastrzeżeniem ust. 4 i 5.”,

b) dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. Inspektor ochrony radiologicznej, do czasu dokonania pomiarów dawek indywidualnych oraz pomiarów służących ocenie dawek od narażenia wewnętrznego przez podmiot posiadający akredytację, dokonuje wstępnej operacyjnej oceny dawek indywidualnych otrzymanych przez pracowników zewnętrznych wykonujących działalność na terenie kontrolowanym w jednostce organizacyjnej.

5. Inspektor ochrony radiologicznej może, do czasu dokonania pomiarów dawek indywidualnych oraz pomiarów służących ocenie dawek od narażenia wewnętrznego przez podmiot posiadający akredytację, dokonać wstępnej operacyjnej oceny dawek indywidualnych otrzymanych przez innych niż pracownicy zewnętrzni pracowników wykonujących pracę w jednostce organizacyjnej.”;

19) art. 22 otrzymuje brzmienie:

„Art. 22. Przed zatrudnieniem pracownika w warunkach narażenia kierownik jednostki

organizacyjnej jest obowiązany wystąpić do Prezesa Agencji z wnioskiem o informację z centralnego rejestru dawek o dawkach otrzymanych przez tego pracownika w roku kalendarzowym, w którym występuje z wnioskiem, oraz w okresie czterech poprzednich lat kalendarzowych.”;

20) w art. 23:

a) w ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) w zakładach górniczych, jaskiniach i innych miejscach pod powierzchnią ziemi oraz w uzdrowiskach,”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia:

1) inne niż wymienione w ust. 3 rodzaje działalności zawodowej związanej z występowaniem promieniowania naturalnego prowadzącego do wzrostu narażenia pracowników lub ludności istotnego z punktu widzenia ochrony radiologicznej,

2) sposoby dokonywania oceny narażenia powstałego w związku z wykonywaniem działalności, o której mowa w ust. 1, tryb postępowania mającego na celu zmniejszenie tego narażenia oraz inne działania mające na celu ochronę radiologiczną narażonych pracowników i ludności

— uwzględniając zalecenia Unii Europejskiej, przepisy wydane na podstawie art. 25 pkt 1, specyfikę wykonywanej działalności zawodowej i specyfikę pracy osoby narażonej.”;

21) po art. 23 dodaje się art. 23a w brzmieniu:

„Art. 23a. Jeżeli w następstwie działalności wykonywanej w przeszłości, w szczególności polegającej na wydobywaniu i przerobieniu rud uranu oraz na gromadzeniu osadów promieniotwórczych wód kopalnianych, utrzymuje się skażenie promieniotwórcze środowiska istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, użytkownik terenu, na którym utrzymuje się to skażenie, wyznacza granice tego terenu, prowadzi na nim pomiary kontrolne narażenia, a jeżeli jest to uzasadnione, także reguluje dostęp do tego terenu oraz wykorzystanie ziemi i położonych na nim budynków.”;

22) w art. 25 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) dawki graniczne promieniowania jonizującego i wskaźniki pozwalające na wyznaczenie tych dawek stosowane przy ocenie narażenia oraz sposób i częstotliwość dokonywania oceny narażenia pracowników i ogółu ludności,

uwzględniając — przy ustalaniu dawek granicznych dla pracowników — dawki dla uczniów, studentów, praktykantów, kobiet karmiących piersią, a w przypadku kobiet w ciąży ograniczenia wynikające z możliwości napromienienia płodu,”;

23) art. 29 otrzymuje brzmienie:

„Art. 29. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej jest obowiązany zapewnić pracownikom zewnętrznym ochronę radiologiczną równoważną ochronie, jaką zapewnia pracownikom zatrudnionym w jednostce organizacyjnej.

2. Każdemu pracownikowi zewnętrznemu Prezes Agencji wydaje indywidualny dokument narażenia pracownika zewnętrznego (paszport dozymetryczny), w którym pracodawca zewnętrzny i kierownik jednostki organizacyjnej umieszczają informacje określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 3 pkt 2.

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

1) szczegółowe obowiązki kierownika jednostki organizacyjnej, pracodawcy zewnętrznego i pracownika zewnętrznego w zakresie ochrony radiologicznej pracowników zewnętrznych narażonych podczas pracy na terenie kontrolowanym, uwzględniając sposoby ochrony stosowane wobec pracowników jednostki organizacyjnej,

2) informacje umieszczane przez kierownika jednostki organizacyjnej, pracodawcę zewnętrznego i uprawnionego lekarza w paszporcie dozymetrycznym, mając na uwadze dostarczenie informacji zapewniających objęcie pracownika ochroną przed promieniowaniem,

3) tryb wydawania oraz wzór paszportu dozymetrycznego, uwzględniając konieczność nadania każdemu paszportowi indywidualnego numeru, a także zapewnienie umieszczenia informacji, o których mowa w pkt 2.”;

24) art. 32 otrzymuje brzmienie:

„Art. 32. Od orzeczeń lekarskich, o których mowa w art. 17 ust. 7a i 8 oraz w art. 31 ust. 2, pracownikowi służy odwołanie do sądu pracy.”;

25) po art. 32 dodaje się art. 32a w brzmieniu:

„Art. 32a. Przepisy art. 10, 11, 14, 17, 21, 22, 26 i 29—32 — stosuje się odpowiednio do uczniów, studentów i praktykantów.”;

26) w art. 33:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Dotacja może być przeznaczona na:

- 1) eksploatację badawczych reaktorów jądrowych,
- 2) likwidację badawczych reaktorów jądrowych,
- 3) eksploatację przechowalników wypalnego paliwa jądrowego pochodzącego z badawczych reaktorów jądrowych,
- 4) utrzymanie i rozwój programów bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej związanych z wykorzystaniem przez jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe wiązek promieniowania jonizującego na potrzeby medyczne do celów innych niż diagnostyka i radioterapia,
- 5) działalność w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz ochrony obiektów jądrowych i ochrony fizycznej materiałów jądrowych w jednostkach organizacyjnych działających w Otwocku-Swierku, a także w zakresie ochrony radiologicznej i ochrony Krajowego Składowiska Odpadów Promieniotwórczych,
- 6) sporządzanie ocen oddziaływania obiektów jądrowych, miejsc wydobywania rud uranu i toru oraz składowisk odpadów promieniotwórczych na środowisko oraz wykonywanie badań i analiz niezbędnych do sporządzenia tych ocen,
- 7) wykonywanie pomiarów mocy dawki promieniowania jonizującego lub skażeń promieniotwórczych kraju,
- 8) utrzymanie wzorców promieniowania jonizującego oraz utrzymanie i rozwój systemów zapewnienia jakości wzorcowania przyrządów dozymetrycznych,
- 9) tworzenie i wykorzystywanie modeli obliczeniowych służących do oceny sytuacji radiacyjnej, niezbędnych do podjęcia odpowiednich działań w kraju na wypadek zdarzeń radiacyjnych, oraz tworzenie modeli niezbędnych do przeprowadzania analiz służących uzasadnieniu wprowadzenia działań interwencyjnych,
- 10) akredytację laboratoriów wykonujących działalność, o której mowa w art. 21 ust. 2 oraz w art. 27 ust. 2,
- 11) inwestycje służące wykonywaniu działalności, o której mowa w pkt 1—10.”

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Wysokość dotacji nie może być większa niż koszty poniesione w związku z wykonywaną działalnością, pomniejszone o dochody uzyskane z tej działalności i środki pochodzące z innych źródeł, a ponadto w przypadku działalności, o której mowa w ust. 2 pkt 1, 4, 5, 8 i 10, nie może przekraczać 85 % kosztów wykonywanej działalności.”;

27) po rozdziale 3 dodaje się rozdział 3a w brzmieniu:

„Rozdział 3a

Stosowanie promieniowania jonizującego w celach medycznych

Art. 33a. 1. Stosowanie promieniowania jonizującego w celach medycznych obejmuje ekspozycje:

- 1) pacjentów, wynikającą z badań lekarskich i leczenia, w tym ze wstępnych i okresowych badań pracowników,
- 2) osób poddawanych przesiewowym badaniom z zastosowaniem promieniowania jonizującego,
- 3) zdrowych osób lub pacjentów uczestniczących w eksperymentach medycznych,
- 4) osób poddawanych badaniom z zastosowaniem promieniowania jonizującego w celach medyczno-prawnych, kiedy podjęcie tych badań nie wynika ze wskazań zdrowotnych,
- 5) osób, które poza obowiązkami zawodowymi, świadomie i z własnej woli udzielają pomocy pacjentom i opiekują się nimi.

2. Ekspozycje, o których mowa w ust. 1, wymagają uzasadnienia. Uzasadnienie jest oparte na przewadze oczekiwanych korzyści zdrowotnych dla pacjenta lub społeczeństwa nad uszczerbkiem zdrowotnym, który ekspozycja może spowodować.

3. Warunkiem właściwego uzasadnienia jest zastosowanie radiologicznej procedury diagnostycznej lub leczniczej, której skuteczność w określonej sytuacji klinicznej została udowodniona lub powszechnie uznana. W procesie uzasadnienia ocenia się również korzyści i rodzaje ryzyka związane ze stosowaniem alternatywnych procedur, służących temu samemu celowi, prowadzących do mniejszej ekspozycji na promieniowanie jonizujące lub nienarażających na jego działanie.

4. Skierowanie pacjenta na określone badanie z zastosowaniem promienio-

wania jonizującego wynika z uzasadnionego przekonania lekarza lub innej osoby upoważnionej do kierowania na takie badanie, że jego wynik dostarczy informacji, które przyczynią się do postawienia prawidłowego rozpoznania lub wykluczenia choroby, oceny jej przebiegu i postępów leczenia oraz, że korzyści z tego tytułu przewyższą możliwe ujemne następstwa dla zdrowia, które mogą być związane z narażeniem na promieniowanie jonizujące.

5. Skierowanie, o którym mowa w ust. 4, może być wystawione po upewnieniu się, że inne alternatywne, nieinwazyjne i nienarażające na działanie promieniowania jonizującego metody, a także wcześniej wykonane badania z zastosowaniem promieniowania jonizującego nie mogą dostarczyć równoważnych informacji.
6. W szczególnych przypadkach, podlegających każdorazowo odrębnej ocenie, można wykonać badanie z zastosowaniem promieniowania jonizującego, jeżeli nie zostało ono uzasadnione w sposób, o którym mowa w ust. 3—5.
7. Dokonanie badania z zastosowaniem promieniowania jonizującego uzasadnionego w sposób, o którym mowa w ust. 6, odnotowuje się w dokumentacji chorego. Dotyczy to w szczególności ekspozycji w celach medyczno-prawnych.
8. W przypadku zaistnienia okoliczności wykluczających lub ograniczających zakres zastosowania procedury radiologicznej u pacjenta, pomimo że jest ona ogólnie uzasadniona, o odstąpieniu od jej wykonania lub o zakresie jej zastosowania decyduje lekarz kierujący lub wykonujący badanie.
9. Dokonywanie ekspozycji na promieniowanie jonizujące w celach medycznych w wyniku procedury, która nie została uzasadniona w sposób określony w ust. 3—5, jest niedopuszczalne, z zastrzeżeniem ust. 6.

- Art. 33b. 1. Skierowanie na leczenie promieniowaniem jonizującym wydaje lekarz onkolog lub lekarz innej specjalności właściwej ze względu na rodzaj schorzenia, po rozważeniu uzasadnień dla innych sposobów leczenia, wynikających z natury choroby, stanu pacjenta i możliwych przeciwwskazań do radioterapii.
2. O podjęciu i zakresie leczenia lub odstąpieniu od niego decyduje specjali-

sta z zakresu radioterapii onkologicznej, kierując się:

- 1) rokowaniem co do powodzenia leczenia,
  - 2) zaawansowaniem i naturą choroby,
  - 3) koniecznością jednoczesnego lub zastępczego innego leczenia,
  - 4) stanem zdrowia pacjenta,
  - 5) ewentualnymi przeciwwskazaniami do radioterapii.
3. Lekarz kierujący pacjenta na badanie lub leczenie promieniowaniem jonizującym uzasadnia swoją decyzję w skierowaniu. Lekarz prowadzący badanie lub leczenie jest obowiązany ocenić poprawność uzasadnienia skierowania i odpowiada za wybór odpowiedniej procedury oraz jej poprawną realizację.

Art. 33c. 1. Właściwe badanie i leczenie przy użyciu promieniowania jonizującego wymaga optymalizacji ochrony radiologicznej pacjenta przed jego niepożądanym działaniem.

2. W badaniach diagnostycznych rentgenowskich i z zakresu medycyny nuklearnej ogranicza się efektywne dawki promieniowania do możliwie najniższego poziomu — przy uwzględnieniu czynników ekonomicznych i społecznych — który zapewni uzyskanie wyniku badania o założonych walorach diagnostycznych. Optymalizacja ochrony radiologicznej pacjenta jest także realizowana przez redukcję do minimum badań niepotrzebnie powtarzanych i wadliwie wykonanych.
3. W radiologii zabiegowej, poza wymaganiami określonymi w ust. 2, podejmuje się wszystkie niezbędne kroki, mające na celu zapobieżenie popromiennym uszkodzeniom skóry i tkanek pod nią położonych w wyniku stosowania zlokalizowanej długotrwałej ekspozycji, zwłaszcza na wiązkę promieniowania X o dawce dużej mocy.
4. W radioterapii optymalizacja ochrony radiologicznej pacjenta wymaga możliwie maksymalnej ochrony przed promieniowaniem zdrowych narządów i tkanek przy realizacji napromienienia objętości tarczowej przepisaną dawką leczniczą, zaaplikowaną w takim reżimie czasowym, który zapewni jej maksymalną skuteczność (wyleczalność choroby).
5. Osoby wykonujące i nadzorujące wykonywanie badań i zabiegów leczni-

- czych są obowiązane do podnoszenia swoich kwalifikacji zgodnie z wymaganiami, o których mowa w art. 33i ust. 2.
6. Dzieci, kobiety w wieku rozrodczym, kobiety w ciąży i kobiety karmiące piersią, a także osoby z otoczenia i rodziny pacjentów poddanych terapii przy użyciu produktów radiofarmaceutycznych, podlegają szczególnej ochronie w związku z ekspozycją na promieniowanie w diagnostyce i terapii.
  7. Zakłady opieki zdrowotnej wykonujące zabiegi lub leczenie z zakresu radioterapii, medycyny nuklearnej, radiologii zabiegowej i rentgenodiagnostyki są obowiązane podjąć działania zmierzające do zapobieżenia medycznym wypadkom radiologicznym. W tym celu dokonuje się kontroli fizycznych parametrów urządzeń radiologicznych oraz klinicznych audytów wewnętrznych i zewnętrznych, a także wprowadza się system zarządzania jakością.
  8. Koszty przeprowadzania klinicznych audytów wewnętrznych i zewnętrznych, o których mowa w ust. 7, ponoszą zakłady opieki zdrowotnej.
  9. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, warunki bezpiecznego stosowania promieniowania jonizującego dla wszystkich rodzajów ekspozycji medycznej, o których mowa w art. 33a ust. 1, w tym:
    - 1) zasady i metody dobrej praktyki medycznej, zmierzającej do ograniczenia dawek dla pacjentów w rentgenodiagnostyce, diagnostyce radioizotopowej i radiologii zabiegowej, włączając w to poziomy referencyjne oraz fizyczne parametry badań rentgenowskich warunkujących uznanie postępowania za zgodne z dobrą praktyką medyczną,
    - 2) wymagania i szczegółowe zasady realizacji systemu zarządzania jakością w rentgenodiagnostyce, radiologii zabiegowej, medycynie nuklearnej i radioterapii,
    - 3) wymagania dotyczące szkolenia specjalistycznego osób wykonujących i nadzorujących wykonywanie badań i zabiegów leczniczych,
    - 4) szczególne zasady dotyczące ekspozycji na promieniowanie jonizujące w diagnostyce i terapii dzieci, kobiet w wieku rozrodczym, kobiet w ciąży i kobiet karmiących piersią,
    - 5) zasady zabezpieczenia przed nadmierną ekspozycją osób z otoczenia i rodzin pacjentów po terapii przy użyciu produktów radiofarmaceutycznych,
    - 6) szczegółowe wymagania dotyczące badań przesiewowych i eksperymentów medycznych wynikające ze specyfiki wykonywania ekspozycji w celach medycznych,
    - 7) szczegółowe zasady zapobiegania nieszczęśliwym wypadkom radiologicznym w radioterapii, medycynie nuklearnej, radiologii zabiegowej i rentgenodiagnostyce oraz sposoby i tryb postępowania po ich wystąpieniu,
    - 8) ograniczniki dawek dla osób, o których mowa w art. 33a ust. 1 pkt 3 i 5,
    - 9) zasady wykonywania kontroli fizycznych parametrów urządzeń radiologicznych oraz klinicznych audytów wewnętrznych i zewnętrznych nad przestrzeganiem wymogów ochrony radiologicznej pacjenta— mając na celu zapewnienie wysokiej jakości świadczonych usług medycznych i uwzględniając standardy obowiązujące w Unii Europejskiej.
- Art. 33d. 1. Prowadzenie działalności związanej z narażeniem na promieniowanie jonizujące w celach medycznych, polegającej na udzielaniu świadczeń zdrowotnych z zakresu radioterapii onkologicznej, w tym leczenia chorób nowotworowych przy użyciu produktów radiofarmaceutycznych, wymaga zgody ministra właściwego do spraw zdrowia.
2. Zgoda, o której mowa w ust. 1, może być wydana podmiotowi, który:
    - 1) dysponuje odpowiednią liczbą personelu o właściwych kwalifikacjach,
    - 2) dysponuje urządzeniami radiologicznymi niezbędnymi dla wykonywania badań diagnostycznych i leczenia,
    - 3) stosuje właściwe procedury postępowania medycznego,
    - 4) posiada system zarządzania jakością w zakresie świadczonych usług medycznych z wykorzystaniem promieniowania jonizującego.
  3. Zgoda, o której mowa w ust. 1, jest wydawana po uzyskaniu:

- 1) pozytywnej opinii konsultanta krajowego do spraw radioterapii onkologicznej lub konsultanta krajowego do spraw medycyny nuklearnej,
  - 2) pozytywnej opinii państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego.
4. Zgoda może być cofnięta na stałe lub czasowo na wniosek komisji, o której mowa w art. 33g ust. 1 pkt 1 lub 2, w przypadku gdy zakład opieki zdrowotnej nie spełnia wymogów określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 5.
5. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, minimalne wymagania dla zakładów opieki zdrowotnej ubiegających się o wydanie zgody, o której mowa w ust. 1, dotyczące wyposażenia w terapeutyczne i diagnostyczne urządzenia radiologiczne, wyposażenia pomocniczego oraz liczebności i kwalifikacji personelu, a także zakres dokumentacji niezbędnej do uzyskania przez zakład opieki zdrowotnej zgody, o której mowa w ust. 1, mając na względzie bezpieczeństwo personelu i pacjentów.

Art. 33e. 1. Prowadzenie działalności związanej z narażeniem na promieniowanie jonizujące w celach medycznych polegającej na udzielaniu świadczeń zdrowotnych z zakresu badań rentgenodiagnostycznych, badań diagnostycznych i leczenia chorób nienowotworowych oraz paliatywnego leczenia chorób nowotworowych z wykorzystaniem produktów radiofarmaceutycznych oraz zabiegów z zakresu radiologii zabiegowej wymaga zgody państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W przypadku zakładów opieki zdrowotnej podległych lub podporządkowanych Ministrowi Obrony Narodowej lub nadzorowanych przez niego albo dla których jest on organem założycielskim, zgodę, o której mowa w ust. 1, wydaje komendant wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej, a w przypadku zakładów opieki zdrowotnej podległych lub podporządkowanych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych lub przez niego nadzorowanych albo dla których jest on organem założycielskim — państwowy inspektor sanitarny Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

3. Zgoda, o której mowa w ust. 1 i 2, może być wydana podmiotowi, który:

- 1) dysponuje odpowiednią liczbą personelu o właściwych kwalifikacjach,
  - 2) dysponuje urządzeniami radiologicznymi niezbędnymi dla wykonywania badań diagnostycznych i leczenia,
  - 3) stosuje właściwe procedury postępowania medycznego,
  - 4) posiada system zarządzania jakością świadczonych usług medycznych w zakresie, o którym mowa w ust. 1.
4. Zgoda, o której mowa w ust. 1 i 2, jest wydawana po uzyskaniu opinii właściwego terenowo konsultanta wojewódzkiego do spraw radiologii — diagnostyki obrazowej lub medycyny nuklearnej.
5. Opinię, o której mowa w ust. 4, konsultant wojewódzki wydaje nie później niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania od organu wydającego zgodę wniosku o wydanie opinii.

6. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, dla zakładów opieki zdrowotnej udzielających świadczeń zdrowotnych z zakresu rentgenodiagnostyki, radiologii zabiegowej, diagnostyki i terapii radioizotopowej chorób nienowotworowych, minimalne wymagania dotyczące wyposażenia w urządzenia radiologiczne, wyposażenia pomocniczego oraz kwalifikacji personelu, a także zakres dokumentacji niezbędnej do uzyskania zgody, o której mowa w ust. 1 i 2, mając na względzie bezpieczeństwo personelu i pacjentów.

7. Przepisów ust. 1—5 nie stosuje się do rentgenowskich aparatów stomatologicznych oraz urządzeń służących wyłącznie do densytometrii kości.

Art. 33f. Zezwolenia i zgody, o których mowa w art. 5 ust. 4 oraz art. 33d ust. 1 i art. 33e ust. 1 i 2, są przekazywane niezwłocznie przez organ wydający do Głównego Inspektora Sanitarnego, który prowadzi ich centralny rejestr.

Art. 33g. 1. Powołuje się komisje do spraw procedur i audytów klinicznych zewnętrznych, zwane dalej „komisjami”, w zakresie:

- 1) radioterapii onkologicznej,
- 2) medycyny nuklearnej,

- 3) radiologii — diagnostyki obrazowej i radiologii zabiegowej.
  2. W skład komisji wchodzi odpowiednio:
    - 1) konsultanci krajowi do spraw radioterapii onkologicznej, medycyny nuklearnej oraz radiologii — diagnostyki obrazowej,
    - 2) eksperci zaproponowani przez Polskie Lekarskie Towarzystwo Radiologiczne, Polskie Towarzystwo Medycyny Nuklearnej, Polskie Towarzystwo Onkologiczne oraz Polskie Towarzystwo Fizyki Medycznej,
    - 3) przedstawiciele ministra właściwego do spraw zdrowia, Ministra Obrony Narodowej oraz ministra właściwego do spraw wewnętrznych.
  3. Przewodniczącymi komisji są odpowiedni konsultanci krajowi, o których mowa w ust. 2 pkt 1, a ich członków powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw zdrowia.
  4. Komisje ustalają swoje regulaminy pracy, które są zatwierdzane przez ministra właściwego do spraw zdrowia.
  5. Komisje opracowują, w formie pisemnej, wzorcowe procedury radiologiczne dla uzasadnionych ekspozycji medycznych uznanych za standardowe.
  6. Zakład opieki zdrowotnej tworzy na podstawie procedur, o których mowa w ust. 5, udokumentowane robocze procedury postępowania wymagane przez system zarządzania jakością.
  7. Wykaz procedur wzorcowych podlega publikacji w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Zdrowia.
  8. Procedury wzorcowe podlegają ocenie, w przypadku gdy pojawiają się nowe dane o ich skuteczności lub konsekwencji stosowania.
  9. Procedury uznane, na podstawie oceny, o której mowa w ust. 8, za niewystarczająco skuteczne są usuwane z wykazu, o którym mowa w ust. 7.
  10. Nowe rodzaje zastosowań promieniowania jonizującego w celach medycznych podlegają ocenie komisji i po ich uzasadnieniu mogą zostać wprowadzone do wykazu, o którym mowa w ust. 7.
  11. Komisje mogą złożyć wniosek o czasowe lub stałe cofnięcie zgody na udzielanie świadczeń w zakresie radioterapii onkologicznej, medycyny nuklearnej oraz radiologii — diagnostyki obrazowej oraz radiologii zabiegowej przez zakład opieki zdrowotnej, w przypadku gdy zakład nie spełnia podstawowych wymagań jakości usług i bezpieczeństwa pacjentów zgodnych z wymaganiami przepisów wydanych na podstawie art. 33c ust. 9, art. 33d ust. 5 i art. 33e ust. 6.
  12. W przypadku wniosku o czasowe cofnięcie zgody właściwa komisja przedstawia zakres działań, które zakład opieki zdrowotnej jest obowiązany podjąć dla ponownego uzyskania zgody.
  13. Niewykonanie działań, o których mowa w ust. 12, skutkuje wnioskiem o stałe cofnięcie zgody.
  14. Komisje przeprowadzają nie rzadziej niż co 4 lata audyt kliniczny zewnętrzny obejmujący przegląd poprawności stosowanych procedur w zakresie udzielanych świadczeń oraz kwalifikacje personelu, w tym również w zakresie określonym w art. 33i, a także w zakresie wyposażenia w aparaturę, warunków lokalowych i systemu zarządzania jakością.
  15. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania dotyczące formy i treści procedur wzorcowych i roboczych, o których mowa w ust. 5 i 6, uwzględniając zalecenia Unii Europejskiej.
- Art. 33h. Eksperymenty medyczne z zastosowaniem promieniowania jonizującego mogą być wykonywane wyłącznie w ramach badań naukowych lub kontrolowanych badań klinicznych przez medyczne jednostki naukowe.
- Art. 33i. 1. Konsultanci krajowi w dziedzinie radioterapii onkologicznej, medycyny nuklearnej, radiologii — diagnostyki obrazowej, fizyki medycznej, inżynierii medycznej, a także tych dziedzin medycyny, w których wykonuje się zabiegi z zakresu radiologii zabiegowej, w opracowywanych programach specjalizacji uwzględniają szkolenie z ochrony radiologicznej pacjenta, w zakresie zgodnym z zaleceniami Unii Europejskiej i konsultują jego program z Centrum, o którym mowa w art. 33j ust. 1.
2. Specjaliści z dziedzin medycznych, o których mowa w ust. 1, oraz medyczny personel pomocniczy są obowiązani do ustawicznego kształcenia z zakresu ochrony radiologicznej pacjenta po-

przez uczestnictwo w szkoleniu podopiecznym oraz w formach określonych przez odpowiednich konsultantów krajowych, na zasadach określonych przepisami regulującymi obowiązek doskonalenia zawodowego w zawodach medycznych.

Art. 33j. 1. Minister właściwy do spraw zdrowia tworzy Krajowe Centrum Ochrony Radiologicznej w Ochronie Zdrowia, zwane dalej „Centrum”, działające w formie zakładu budżetowego.

2. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, organizację, tryb działania i szczegółowe zadania Centrum, mając na uwadze zapewnienie monitorowania stanu ochrony radiologicznej niezbędnego przy stosowaniu promieniowania jonizującego w celach medycznych.

3. Do zadań Centrum należy:

1) monitorowanie stanu ochrony radiologicznej wynikającego ze stosowania promieniowania jonizującego w celach medycznych w oparciu o:

a) działalność kontrolną Państwowej Inspekcji Sanitarnej,

b) sprawozdania komisji,

c) informacje uzyskiwane z kontroli dawek indywidualnych, ocen narażenia populacji pochodzącego od źródeł promieniowania stosowanych w celach medycznych,

d) badania naukowe,

2) składanie rocznych sprawozdań ministrowi właściwemu do spraw zdrowia z oceny wdrożenia wymagań bezpiecznego stosowania promieniowania jonizującego w celach medycznych,

3) zapewnienie wsparcia merytorycznego i fachowego doradztwa dla komórek organizacyjnych higieny radiacyjnej wojewódzkich stacji sanitarno-epidemiologicznych w zakresie medycznych zastosowań promieniowania jonizującego,

4) opracowywanie metod i procedur badań parametrów technicznych urządzeń radiologicznych,

5) opiniowanie projektów przepisów w dziedzinie ochrony radiologicznej pacjenta,

6) udział w komisjach wyjaśniających przyczyny wypadków wynikających

ze stosowania promieniowania jonizującego w medycynie,

7) konsultowanie programów szkoleniowych z zakresu ochrony radiologicznej dla lekarzy specjalistów różnych dziedzin,

8) współpraca z Prezesem Agencji, Głównym Inspektorem Sanitarnym, Głównym Inspektorem Sanitarnym Wojska Polskiego oraz Głównym Inspektorem Sanitarnym Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji,

9) przeprowadzanie w okresach 5-letnich oceny dawki dla ludności, wynikającej z medycznych zastosowań promieniowania jonizującego.

4. Centrum może prowadzić odpłatnie działalność polegającą na:

1) prowadzeniu działalności szkoleniowej z zakresu ochrony radiologicznej,

2) opracowaniu, tłumaczeniu oraz publikowaniu materiałów szkoleniowych,

3) certyfikowaniu laboratoriów prowadzących dla celów ochrony radiologicznej pacjentów ocenę parametrów technicznych aparatury rentgenodiagnostycznej,

4) skalowaniu aparatury kontrolno-pomiarowej do pomiaru promieniowania jonizującego dla celów ochrony radiologicznej.

Art. 33k. 1. Główny Inspektor Sanitarny prowadzi krajową bazę danych urządzeń radiologicznych.

2. Państwowi wojewódzcy inspektorzy sanitarni, komendanci wojskowych ośrodków medycyny prewencyjnej, państwowi inspektorzy sanitarni Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Prezes Agencji przesyłają Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu, nie rzadziej niż raz w roku, informacje dotyczące urządzeń radiologicznych, na których stosowanie wydają zezwolenia.

3. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, organizację bazy danych urządzeń radiologicznych, a także zakres informacji, o których mowa w ust. 2, i sposób ich przekazywania, z uwzględnieniem konieczności prowadzenia właściwej polityki w zakresie zapewnienia dostępności usług diagnostycznych i terapeutycznych oraz gospodarki i wymiany urządzeń radiologicznych.”;

28) art. 34 otrzymuje brzmienie:

„Art. 34. Obiekty jądrowe oraz związane z nimi budynki i urządzenia, których uszkodzenie lub zakłócenie pracy mogłoby spowodować skutki istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, podlegają obowiązkowej ochronie fizycznej zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony osób i mienia.”;

29) w art. 35 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Obowiązek spełnienia wymagań bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz ochrony fizycznej obiektu jądrowego, a także budynków i urządzeń, o których mowa w art. 34, w okresie ustalania lokalizacji, projektowania, budowy, rozruchu i próbnej eksploatacji spoczywa na inwestorze, a w okresie stałej eksploatacji lub likwidacji obiektu — na kierowniku jednostki eksploatującej.

2. Niezależnie od obowiązków inwestora obowiązek spełnienia wymagań bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz ochrony fizycznej spoczywa na innych uczestnikach procesu inwestycyjnego, odpowiednio do zakresu ich zadań.”;

30) dotychczasową treść art. 36 oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. W przypadku gdy obiekt jądrowy został umieszczony w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, projekt planu wymaga uzgodnienia z Prezesem Agencji w trybie określonym w ustawie, o której mowa w ust. 1.”;

31) rozdział 5 otrzymuje brzmienie:

„Rozdział 5

Materiały i technologie jądrowe

Art. 40. W rozumieniu niniejszego rozdziału użyte określenia oznaczają:

- 1) dokumentacja jądrowa:
  - a) dokumenty dotyczące pochodzenia, stanu lub ruchu materiałów jądrowych,
  - b) deklaracje, powiadomienia (notyfikacje) i sprawozdania przekazywane do Komisji Europejskiej, dotyczące materiałów jądrowych i urządzeń, w których materiały jądrowe były, są lub mają być stosowane, przetwarzane, przechowywane lub transportowane,
  - c) dokumenty dotyczące pracy urządzeń, o których mowa w lit. b),
  - d) dokumentację projektowo-eksploatacyjną zawierającą podstawowe

charakterystyki techniczne obiektu wskazane w przepisach Unii Europejskiej dotyczących zabezpieczeń materiałów jądrowych,

- e) deklaracje i plany działania związane z wykorzystaniem materiałów jądrowych,
  - f) oceny, zalecenia, polecenia i decyzje Komisji Europejskiej w sprawach dotyczących zabezpieczeń materiałów jądrowych,
- 2) ewidencja materiałów jądrowych — dokumentowanie zgodnie z wymaganiami zabezpieczeń materiałów jądrowych, oddzielnie dla każdego rejonu bilansu materiałowego, w oparciu o prowadzoną rachunkowość materiałową, informacji o stanie inwentarza materiałów wyjściowych i specjalnych materiałów rozszczepialnych, dotyczące w szczególności ilości, rodzaju, lokalizacji, zmian w inwentarzu oraz pochodzenia i przeznaczenia tych materiałów,
  - 3) Euratom — Europejską Wspólnotę Energii Atomowej,
  - 4) kontrola technologii jądrowych — działania podejmowane w celu stwierdzenia, czy działalność badawczo-rozwojowa, zdefiniowana w art. 18 lit. a) Protokołu dodatkowego, działalność wytwórcza wymieniona w aneksie I do Protokołu dodatkowego, oraz urządzenia, części urządzeń i materiały wymienione w aneksie II do Protokołu dodatkowego, a także pozyskiwane z zagranicy lub przekazywane za granicę technologie jądrowe, dotyczą zastosowań nieprowadzących do wykorzystania materiałów jądrowych w sposób niezgodny z wymaganiami Układu o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej,
  - 5) obiekt — urządzenie zdefiniowane w art. 98 lit. l) Porozumienia,
  - 6) Porozumienie — Porozumienie między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Międzynarodową Agencją Energii Atomowej o stosowaniu zabezpieczeń w związku z Układem o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej, podpisane w Wiedniu dnia 8 marca 1972 r.,
  - 7) Protokół dodatkowy — Protokół dodatkowy między Rzeczpospolitą Polską a Międzynarodową Agencją Energii Atomowej do Porozumienia między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Międzynarodową Agencją Energii Atomowej o stosowaniu za-

bezpieczeń w związku z Układem o nierozprzestrzaniu broni jądrowej, sporządzony w Wiedniu dnia 30 września 1997 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 145),

- 8) rejon bilansu materiałowego — rejon w obiekcie lub poza nim określony w art. 98 lit. m) Porozumienia,
- 9) technologie jądrowe — technologie związane z jądrowym cyklem paliwowym, w szczególności:
  - a) służące do wytwarzania, przetwarzania, wzbogacania izotopowego lub stosowania materiałów wyjściowych (źródłowych) lub specjalnych materiałów rozszczepialnych w obiektach jądrowych
  - b) stosowane w postępowaniu z wysoko — i średnio — aktywnymi odpadami promieniotwórczymi zawierającymi specjalne materiały rozszczepialne,
  - c) służące do wytwarzania urządzeń lub ich części niezbędnych do wytwarzania, przetwarzania, napromieniowania lub stosowania materiałów wyjściowych (źródłowych), specjalnych materiałów rozszczepialnych, ciężkiej wody, deuteru, trytu lub jądrowo czystego grafitu,
- 10) teren obiektu — teren obiektu zdefiniowany w art. 18 lit. b) Protokołu dodatkowego,
- 11) Układ — Układ o nierozprzestrzaniu broni jądrowej, sporządzony w Moskwie, Waszyngtonie i Londynie dnia 1 lipca 1968 r. (Dz. U. z 1970 r. Nr 8, poz. 60),
- 12) zabezpieczenia materiałów jądrowych — zespół środków prawnych i organizacyjnych oraz rozwiązań praktycznych, ustanowionych w ramach Układu, Porozumienia, Protokołu dodatkowego i Traktatu Euratom oraz przepisów wydanych na jego podstawie, w zamiarze niedopuszczenia do wykorzystania materiałów jądrowych stosowanych w pokojowej działalności do wytwarzania broni jądrowej, innych jądrowych urządzeń wybuchowych lub do celów nieznanych.

- Art. 41. 1. Materiały jądrowe, z wyjątkiem rud uranu i toru, podlegają ochronie fizycznej.
2. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z materiałami jądrowymi opracowuje system ochrony fizycznej, który zatwierdza Prezes Agencji.

3. Okresową kontrolę systemu, o którym mowa w ust. 2, przeprowadza Prezes Agencji.

- Art. 41a. 1. Prezes Agencji wypełnia zobowiązania Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie zabezpieczeń materiałów jądrowych i kontroli technologii jądrowych.
2. Prezes Agencji prowadzi krajowy system gromadzenia i przetwarzania danych związanych z wypełnianiem zadań, o których mowa w ust. 1, oraz bilansuje w skali kraju stan ilościowy materiałów wyjściowych i specjalnych materiałów rozszczepialnych.
  3. W celu wypełnienia zadań, o których mowa w ust. 1, Prezes Agencji prowadzi działalność kontrolną obejmującą:
    - 1) podlegające ewidencji materiałów jądrowych materiały wyjściowe i specjalne materiały rozszczepialne, wytwarzane, przetwarzane, przechowywane lub stosowane na terenie obiektu albo transportowane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem materiałów przewożonych tranzytem, które podlegają zabezpieczeniom,
    - 2) dokumentację jądrową,
    - 3) pomieszczenia i urządzenia znajdujące się na terenie obiektu,
    - 4) miejsca poza terenem obiektu, w szczególności miejsca dawnego wydobycia i przerobu rud uranu i toru, oraz niezwiązane z terenem obiektu miejsca składowania odpadów promieniotwórczych, które mogą zawierać specjalne materiały rozszczepialne,
    - 5) plany i programy działalności badawczo-rozwojowej w zakresie technologii jądrowych,
    - 6) wytwarzanie części urządzeń oraz urządzeń i materiałów wymienionych w aneksie I do Protokołu dodatkowego,
    - 7) przywóz oraz wywóz urządzeń, części urządzeń i materiałów wymienionych w aneksie II do Protokołu dodatkowego.
  4. Materiały, o których mowa w ust. 3 pkt 1, przestają podlegać kontroli z chwilą ich użycia w produktach finalnych stosowanych do celów niejądrowych w postaci uniemożliwiającej ich odzyskanie, a także z chwilą ich zużycia lub rozrzedzenia w stopniu, który z punktu widzenia zabezpieczeń materiałów jądrowych uznany zostaje za

wystarczający, by stwierdzić, że odzysk tych materiałów jest praktycznie niemożliwy.

5. Kontrola, o której mowa w ust. 3 pkt 1—4, jest prowadzona w formie inspekcji przez inspektorów dozoru jądrowego oraz w drodze analizy kopii dokumentacji jądrowej i sprawozdań przekazywanych Prezesowi Agencji przez kierownika jednostki organizacyjnej.
6. Kontrola, o której mowa w ust. 3 pkt 5—7, jest prowadzona w drodze analizy informacji uzyskanych przez Prezesa Agencji zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 42 pkt 1.
7. Przepisy ust. 1 oraz ust. 3 pkt 7 nie naruszają przepisów o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa.
8. W sprawach dotyczących kontroli działalności badawczo-rozwojowej w zakresie technologii jądrowych, w szczególności wieloletnich planów takiej działalności, Prezes Agencji współdziała z ministrem właściwym do spraw nauki.

- Art. 41b. 1. Podejmowanie i prowadzenie działalności polegającej na wykorzystaniu materiałów jądrowych lub technologii jądrowych do budowy broni jądrowej lub jądrowych ładunków wybuchowych jest zabronione.
2. O zamiarze prowadzenia działań badawczo-rozwojowych związanych z jądrowym cyklem paliwowym, zdefiniowanych w art. 18 lit. a) Protokołu dodatkowego, oraz o wytwarzaniu urządzeń, części urządzeń i materiałów związanych z technologiami jądrowymi wymienionych w aneksie I do Protokołu dodatkowego, a także ich wykorzystaniu, chociażby działania te nie podlegały obowiązkowi uzyskania zezwolenia albo zgłoszenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1, kierownik jednostki informuje Prezesa Agencji.
  3. Przywóz i wywóz urządzeń, części urządzeń i materiałów wymienionych w aneksie II do Protokołu dodatkowego wymaga poinformowania Prezesa Agencji.
  4. W przypadku gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że działalność, o której mowa w ust. 2, może naruszać zakaz, o którym mowa w ust. 1, Prezes Agencji może żądać dodatkowych informa-

cji lub przeprowadzić weryfikację tej działalności w miejscu jej prowadzenia.

- Art. 41c. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej prowadzącej działalność związaną z materiałami jądrowymi umożliwia inspektorom dozoru jądrowego, inspektorom Euratomu oraz inspektorom Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej dokonanie kontroli prowadzonej przez siebie działalności w zakresie określonym wymaganiami zabezpieczeń materiałów jądrowych, zapewniając w szczególności dostęp do dokumentacji jądrowej, materiałów jądrowych oraz budynków i urządzeń obiektu oraz do innych zabudowań należących do tej jednostki.
2. Kierownik jednostki organizacyjnej prowadzącej działalność związaną z materiałami jądrowymi dostarcza Prezesowi Agencji kopie dokumentacji jądrowej przekazywanej do Komisji Europejskiej oraz z niej otrzymywanej.
  3. Kierownik jednostki nieprowadzącej działalności związanej z materiałami jądrowymi umożliwia inspektorom dozoru jądrowego, inspektorom Euratomu oraz inspektorom Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej dostęp do zabudowań i urządzeń znajdujących się na terenie obiektu w celu potwierdzenia, że działalność taka nie jest prowadzona.
  4. Użytkownik gruntów lub zabudowań na terenie niebędącym obecnie terenem obiektu, w odniesieniu do których zachodzi uzasadnione podejrzenie, że były w przeszłości wykorzystywane do prowadzenia działalności z materiałami jądrowymi, umożliwia inspektorom dozoru jądrowego oraz inspektorom Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej dostęp do nich w celu uzyskania informacji wyjaśniającej czy i jaka działalność z takimi materiałami była lub jest prowadzona, w tym pobierania próbek ze środowiska.
  5. Kierownik jednostki organizacyjnej prowadzącej działalność polegającą na składowaniu odpadów promieniotwórczych mogących zawierać specjalne materiały rozszczepialne umożliwia inspektorom dozoru jądrowego, inspektorom Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej oraz inspektorom Euratomu dostęp do tego terenu w celu uzyskania informacji o składowaniu tych odpadów oraz pobierania próbek ze środowiska.

6. Za zgodą Prezesa Agencji w kontroli, o której mowa w ust. 4, mogą także brać udział inspektorzy Euratomu.

Art. 42. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

1) szczegółowe obowiązki dotyczące zabezpieczeń materiałów jądrowych, w tym obowiązki:

a) kierowników jednostek prowadzących działalność na terenach obiektów,

b) użytkowników gruntów i zabudowań w miejscach poza terenami obiektów,

c) przewoźników materiałów jądrowych i pośredników zajmujących się obrotem materiałami jądrowymi,

d) kierowników składowisk odpadów promieniotwórczych,

e) kierowników jednostek podejmujących lub prowadzących działalność badawczo-rozwojową związaną z jądrowym cyklem paliwowym, w dziedzinie technologii jądrowych,

f) kierowników jednostek prowadzących działalność w zakresie wytwarzania lub wykorzystania urządzeń, części urządzeń i materiałów związanych z technologiami jądrowymi,

g) kierowników jednostek wykorzystujących materiały jądrowe do celów nie jądrowych

— uwzględniając konieczność wykonania zobowiązań międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej zawartych w Układzie, Porozumieniu, Protokole dodatkowym i Traktacie Euratom,

2) materiały jądrowe podlegające ochronie fizycznej oraz rodzaje przedsięwzięć organizacyjnych i technicznych w zakresie ochrony fizycznej, ustalając kategorie materiałów jądrowych oraz sposób przeprowadzania kontroli, o której mowa w art. 41 ust. 3, uwzględniając konieczność zapewnienia właściwego poziomu ochrony fizycznej dla poszczególnych kategorii materiałów jądrowych oraz ocenę skuteczności systemu ochrony fizycznej.”;

32) w art. 43 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną ze źródłami promieniotwórczymi ma obowiązek zabezpieczyć je przed uszkodzeniem, kradzieżą lub dostaniem się w ręce osób nieuprawnionych.”;

33) w art. 44 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Kontroli urządzeń zawierających źródła promieniotwórcze dokonuje jednostka organizacyjna, która ma zezwolenie na instalowanie tych urządzeń lub obrót nimi, a kontroli urządzeń wytwarzających promieniowanie jonizujące dokonuje jednostka organizacyjna, która ma zezwolenie na ich uruchamianie.”;

34) art. 46 otrzymuje brzmienie:

„Art. 46. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki bezpiecznej pracy z urządzeniami radiologicznymi, uwzględniając:

1) dodatkowe wymagania techniczne dotyczące takich urządzeń i pracowni je stosujących nieokreślone w przepisach wydanych na podstawie art. 45,

2) sposób prowadzenia nadzoru w zakresie ochrony radiologicznej pacjenta.”;

35) w art. 47 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Odpady promieniotwórcze są kwalifikowane ze względu na poziom aktywności lub moc dawki na powierzchni do kategorii odpadów: niskoaktywnych, średnioaktywnych i wysokoaktywnych. Kategorie mogą być podzielone na podkategorie ze względu na okres połowicznego rozpadu zawartych w odpadach izotopów promieniotwórczych lub moc cieplną.”;

36) w art. 57 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Gminie, na terenie której znajduje się Krajowe Składowisko Odpadów Promieniotwórczych, przysługuje coroczna opłata z budżetu państwa:

1) od dnia przyjęcia pierwszego odpadu do składowiska do dnia podjęcia decyzji o zamknięciu składowiska — w wysokości 400 % dochodów z tytułu podatku od nieruchomości znajdujących się na terenie gminy, uzyskanych w roku poprzednim, jednak nie większa niż 8 550 tys. zł,

2) po podjęciu decyzji o zamknięciu składowiska — w wysokości 50 % dochodów z tytułu podatku od nieruchomości znajdujących się na terenie gminy, uzyskanych w roku zamknięcia składowiska, przez okres odpowiadający okresowi eksploatacji składowiska.”;

37) art. 59 i 60 otrzymują brzmienie:

„Art. 59. Przygotowując do transportu i transportując materiały jądrowe, źródła promieniowania jonizującego, z wyłączeniem urządzeń wytwarzających promieniowanie jonizujące, odpady promieniotwórcze i wypalone paliwo jądrowe należy uwzględnić zagrożenia, jakie mogą stwarzać ich właściwości fizykochemiczne, a także spełnić wymagania i warunki

obowiązujące w transporcie towarów niebezpiecznych, określone w odrębnych przepisach.

Art. 60. Narażenie osób uczestniczących w transporcie, w tym również dokonujących załadunku i wyładunku przewożonych materiałów jądrowych, odpadów promieniotwórczych, wypalonego paliwa jądrowego i źródeł promieniowania jonizującego, z wyłączeniem urządzeń wytwarzających promieniowanie jonizujące, podlega kontroli, a otrzymane przez te osoby dawki promieniowania nie mogą przekraczać dawek granicznych określonych dla pracowników w przepisach wydanych na podstawie art. 25 pkt 1.”;

38) po art. 61 dodaje się art. 61a w brzmieniu:

- „Art. 61a. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność polegającą na transporcie materiałów jądrowych, źródeł promieniotwórczych, odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego, wymagającą zezwolenia, składa sprawozdanie z dokonanych w roku kalendarzowym transportów materiałów jądrowych, źródeł promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego Prezesowi Agencji. Wymagania dotyczące sprawozdań Prezes Agencji określa w zezwoleniu.
2. Przepis ust. 1 nie ma zastosowania do transportu na terenie jednostek organizacyjnych, o którym mowa w art. 61.”;

39) w art. 62:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przywóz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i wywóz z tego terytorium materiałów jądrowych, źródeł promieniotwórczych i urządzeń zawierających takie źródła, a także przywóz oraz wywóz odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego, odbywa się na podstawie zezwolenia albo zgłoszenia na wykonywanie działalności określonej w art. 4 ust. 1 i w zakresie tego zezwolenia albo zgłoszenia, z zastrzeżeniem ust. 2.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Odpadami promieniotwórczymi w rozumieniu niniejszego artykułu są materiały, w których substancje promieniotwórcze przekraczają wartości aktywności całkowitej i stężenia promieniotwórczego, określone w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 6 pkt 1.”,

c) w ust. 2 i 3 wyrazy „ten obszar” zastępuje się wyrazami „to terytorium”,

d) w ust. 4:

— pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) przesłanki udzielania przez Prezesa Agencji zgody na przywóz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wywóz z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i tranzyt przez to terytorium odpadów promieniotwórczych, sposób postępowania w sprawie ubiegania się o zgodę oraz wzór dokumentu związanego z tym postępowaniem, uwzględniając rozwiązania przyjęte w Unii Europejskiej,”,

— dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) przesłanki udzielania przez Prezesa Agencji zgody na przywóz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wywóz z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i tranzyt przez to terytorium wypalonego paliwa jądrowego, sposób postępowania w sprawie ubiegania się o zgodę oraz wzór dokumentu związanego z tym postępowaniem, mając na względzie konieczność zapewnienia bezpiecznego postępowania z wypalonym paliwem jądrowym.”;

40) w art. 63:

a) w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) przez państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego, komendanta wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej lub państwowego inspektora sanitarnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji — w zakresie działalności, na której wykonywanie organy te wydają zezwolenia.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, sposób sprawowania nadzoru i przeprowadzania kontroli w zakresie przestrzegania warunków ochrony radiologicznej w jednostkach organizacyjnych stosujących aparaty rentgenowskie do celów diagnostyki medycznej, radiologii zabiegowej, radioterapii powierzchniowej i radioterapii schorzeń nienowotworowych.”;

41) w art. 64:

a) w ust. 4 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) zatwierdzanie programów szkoleń, o których mowa w art. 11 ust. 3, z wyłączeniem programów szkoleń opracowywanych przez kierowników jednostek organizacyjnych stosujących aparaty rentgenowskie do celów diagnostyki medycznej, radiologii zabiegowej, radioterapii powierzchniowej i radioterapii schorzeń nienowotworowych.”,

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

- „5. Inspektorzy dozoru jądrowego prowadzą kontrolę na podstawie upoważnienia wydanego przez Prezesa Agencji albo Głównego Inspektora Dozoru Jądrowego, z zastrzeżeniem ust. 6.”,
- c) dodaje się ust. 6 w brzmieniu:
- „6. Jeżeli istnieje zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi albo dla środowiska naturalnego, inspektorzy dozoru jądrowego mogą prowadzić kontrolę na podstawie legitymacji służbowej. W takiej sytuacji upoważnienie do przeprowadzenia kontroli doręcza się kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej w terminie 3 dni od dnia rozpoczęcia kontroli.”;
- 42) art. 69 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 69. 1. W razie stwierdzenia w czasie kontroli nieprawidłowości mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo jądrowe i ochronę radiologiczną, Prezes Agencji może skierować wystąpienie pokontrolne w sprawie usunięcia tych nieprawidłowości do kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej lub kierownika jednostki nadrzędnej.
2. Kierownik jednostki, do której skierowano wystąpienie pokontrolne, jest obowiązany, w terminie 30 dni od dnia jego otrzymania, do zawiadomienia Prezesa Agencji o terminie i sposobie usunięcia nieprawidłowości.”;
- 43) w art. 72 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:
- „4. Czas pracy pracowników wykonujących zadania Centrum do Spraw Zdarzeń Radiacyjnych ustala Prezes Agencji na zasadach przewidzianych w Kodeksie pracy. Nie narusza to innych przepisów w zakresie czasu pracy zawartych w ustawie o służbie cywilnej.”;
- 44) w art. 73 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Stacje i placówki, o których mowa w art. 72 ust. 2 pkt 1, działają w Państwowej Agencji Atomistyki, w jednostkach Polskiej Akademii Nauk i w jednostkach ministrów właściwych do spraw wewnętrznych, środowiska, gospodarki, szkolnictwa wyższego, rolnictwa, zdrowia oraz Ministra Obrony Narodowej.”;
- 45) w art. 74 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
- „1) współdziała z ministrami właściwymi do spraw wewnętrznych, środowiska, gospodarki, szkolnictwa wyższego, rolnictwa, zdrowia i Ministrem Obrony Narodowej oraz z Prezesem Polskiej Akademii Nauk,”;
- 46) art. 77 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 77. 1. Prezes Agencji, wykonując zadania wynikające z międzynarodowego systemu powiadamiania o zdarzeniach radiacyjnych w zakresie wczesnego powiadamiania o awarii jądrowej, pomocy w przypadku awarii jądrowej lub zagrożenia radiacyjnego, ochrony fizycznej materiałów jądrowych i o nielegalnym obrocie tymi materiałami, jak również realizując zobowiązania Rzeczypospolitej Polskiej wynikające z dwustronnych umów międzynarodowych, powołuje krajowe punkty kontaktowe.
2. Do zadań krajowych punktów kontaktowych należy w szczególności:
- 1) przyjmowanie z Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej, Komisji Europejskiej oraz punktów kontaktowych innych państw i organizacji międzynarodowych powiadomień o awariach jądrowych, o bezprawnym użyciu, przemieszczeniu, przetworzeniu lub zawładnięciu materiałami jądrowymi albo o realnej groźbie popełnienia któregoś z tych czynów, a także przyjmowanie próśb tych państw o udzielenie pomocy w przypadku zdarzenia radiacyjnego i informowanie ich o tym, czy pomoc może być udzielona oraz o warunkach i zakresie tej pomocy,
  - 2) przekazywanie do Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej, Komisji Europejskiej oraz punktów kontaktowych, o których mowa w pkt 1, powiadomień o powstałych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zdarzeniach radiacyjnych oraz faktach bezprawnego użycia, przemieszczenia, przetworzenia lub zawładnięcia materiałami jądrowymi albo o realnej groźbie popełnienia któregoś z tych czynów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo innego państwa, a także przekazywanie próśb Rzeczypospolitej Polskiej o udzielenie pomocy w przypadku zdarzenia radiacyjnego,
  - 3) przekazywanie do punktów kontaktowych, o których mowa w pkt 1, innych informacji, do których udzielania Rzeczpospolita Polska jest obowiązana zgodnie z zawartymi umowami międzynarodowymi.”;
- 47) w art. 80 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
- „3) przekazuje przewodniczącemu odpowiedniego rządowego zespołu do spraw kryzysowych informacje o zdarzeniu radiacyjnym oraz prognozy rozwoju sytuacji radiacyjnej kraju.”;
- 48) w art. 84 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Zdarzenie radiacyjne powodujące zagrożenie jednostki organizacyjnej, województwa albo

kraju wymaga podjęcia stosownych działań interwencyjnych określonych odpowiednio w zakładowym, wojewódzkim albo krajowym planie postępowania awaryjnego.”;

49) w art. 85 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, akcją likwidacji zagrożenia i usuwania skutków zdarzenia kieruje wojewoda właściwy dla miejsca zdarzenia, podejmując stosowne działania interwencyjne określone w wojewódzkim planie postępowania awaryjnego, z zastrzeżeniem art. 84 ust. 5.”;

50) art. 86 otrzymuje brzmienie:

„Art. 86. W przypadku stwierdzenia podniesionego poziomu mocy dawki promieniowania jonizującego lub wystąpienia skażeń promieniotwórczych, których przyczyna nie jest znana, lub spowodowanych aktem terroru, z wyłączeniem zdarzeń radiacyjnych, o których mowa w art. 82, oraz w przypadku znalezienia porzuconej substancji promieniotwórczej, akcją likwidacji zagrożenia i usuwania skutków zdarzenia kieruje wojewoda, właściwy dla województwa, na obszarze którego stwierdzono podniesiony poziom mocy dawki promieniowania jonizującego, wystąpienie skażeń promieniotwórczych lub znaleziono porzuconą substancję promieniotwórczą, podejmując stosowne działania interwencyjne określone w wojewódzkim planie postępowania awaryjnego, z zastrzeżeniem art. 84 ust. 5.”;

51) w art. 87 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) wartości poziomów interwencyjnych dla poszczególnych rodzajów działań interwencyjnych, o których mowa w art. 90, oraz kryteria odwołania tych działań, uwzględniając zalecenia właściwych organizacji międzynarodowych.”;

52) art. 88—94 otrzymują brzmienie:

„Art. 88. 1. Decyzja o wprowadzeniu działań interwencyjnych, o których mowa w art. 90, może być podjęta po:

- 1) przekazaniu przez Prezesa Agencji informacji, że w wyniku zdarzenia radiacyjnego powodującego zagrożenia, o których mowa w art. 82 ust. 1 pkt 2 i 3, może nastąpić przekroczenie poziomów interwencyjnych,
  - 2) stwierdzeniu w wyniku analizy celowości prowadzenia działań interwencyjnych, że zmniejszenie szkody związanej z promieniowaniem uzasadnia spowodowane przez te działania szkody i koszty, w tym koszty społeczne.
2. Przy dokonywaniu analizy celowości prowadzenia działań interwencyjnych,

o których mowa w art. 90, należy uwzględnić:

- 1) dotychczasowy oraz przewidywany przebieg i zasięg zdarzenia,
- 2) występujące lub mogące wystąpić wartości dawek promieniowania jonizującego,
- 3) liczebność grup osób zagrożonych,
- 4) skutki zdrowotne tych działań,
- 5) przewidywaną wysokość kosztów oraz skalę skutków ekonomicznych i społecznych tych działań.

3. Rodzaj, skala i czas trwania działań interwencyjnych są tak dobrane, żeby korzyści związane ze zmniejszeniem szkód dla zdrowia, pomniejszone o szkody związane z interwencją, były jak największe.

Art. 89. 1. Wprowadzenie działań interwencyjnych, o których mowa w art. 90, w związku ze zdarzeniem radiacyjnym, którego zasięg skutków nie przekracza obszaru jednego województwa, następuje w drodze aktu prawa miejscowego wydanego przez wojewodę właściwego dla miejsca zdarzenia.

2. Wprowadzenie działań interwencyjnych, o których mowa w art. 90, w związku ze zdarzeniem radiacyjnym, którego zasięg skutków przekracza obszar jednego województwa, następuje w drodze rozporządzenia Rady Ministrów.

3. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 2, oprócz ogłoszenia go w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, podaje się do publicznej wiadomości przez rozplakatowanie w miejscach publicznych na obszarze objętym działaniami interwencyjnymi oraz przez ogłoszenie w środkach masowego przekazu na tym obszarze.

4. W aktach prawnych, o których mowa w ust. 1 i 2, określa się przyczyny, datę wprowadzenia oraz obszar i przewidywany czas obowiązywania działań interwencyjnych, a także rodzaj niezbędnych działań interwencyjnych.

5. W sprawach publikacji aktów prawnych, o których mowa w ust. 1 i 2, stosuje się przepisy ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. — Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5, poz. 24, z późn. zm.²⁾).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 34, poz. 187, z 1990 r. Nr 29, poz. 173, z 1991 r. Nr 100, poz. 442, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 770, z 1999 r. Nr 90, poz. 999, z 2001 r. Nr 112, poz. 1198 oraz z 2002 r. Nr 153, poz. 1271.

6. Odwołanie działań interwencyjnych, o których mowa w art. 90, na całym obszarze ich obowiązywania lub na części tego obszaru następuje w trybie przewidzianym dla ich ogłoszenia.

Art. 90. Działaniami interwencyjnymi wprowadzonymi w razie możliwości przekroczenia poziomów interwencyjnych są:

- 1) ewakuacja,
- 2) nakaz pozostania w pomieszczeniach zamkniętych,
- 3) podanie preparatów ze stabilnym jodem,
- 4) zakaz lub ograniczenie: spożywania skażonej żywności i skażonej wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, żywienia zwierząt skażonymi środkami żywienia zwierząt i pojenia skażoną wodą oraz wypasu zwierząt na skażonym terenie,
- 5) czasowe przesiedlenie ludności,
- 6) stałe przesiedlenie ludności.

Art. 91. Działaniami interwencyjnymi, o których mowa w art. 90, kieruje:

- 1) wojewoda właściwy dla miejsca zdarzenia radiacyjnego — w przypadku zdarzenia radiacyjnego powodującego zagrożenie publiczne o zasięgu wojewódzkim,
- 2) minister właściwy do spraw wewnętrznych — w przypadku zdarzenia radiacyjnego powodującego:
  - a) zagrożenie publiczne o zasięgu krajowym,
  - b) zagrożenie publiczne o zasięgu wojewódzkim, gdy podjęcie i prowadzenie działań interwencyjnych przekracza możliwości służb podległych wojewodzie.

Art. 92. 1. Ludność, która w przypadku wystąpienia zdarzenia radiacyjnego mogłaby otrzymać dawkę promieniowania jonizującego przekraczającą dawkę graniczną dla ogółu ludności, jest okresowo informowana o możliwych do zastosowania środkach ochrony zdrowia oraz o działaniach, jakie powinna podjąć w razie wystąpienia zdarzenia radiacyjnego (informacja wyprzedzająca).

2. Po wystąpieniu zdarzenia radiacyjnego, ludność, która może otrzymać dawkę promieniowania jonizującego przekraczającą dawkę graniczną dla osób z ogółu ludności, jest niezwłocznie informowana o tym zdarzeniu, podejmowanych działaniach, a w razie potrzeby o stosownych środkach ochrony zdrowia.

3. Podmioty właściwe w sprawach opracowywania i przekazywania informacji, o której mowa w ust. 2, zakres tej informacji oraz sposób jej przekazywania są określone odpowiednio w wojewódzkim i krajowym planie postępowania awaryjnego.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, grupy ludności, którym jest przekazywana informacja wyprzedzająca, podmioty właściwe w sprawie opracowywania i przekazywania informacji wyprzedzającej, zakres tej informacji oraz sposób i częstotliwość jej przekazywania, mając na względzie potrzebę przygotowania ludności na wystąpienie zdarzenia radiacyjnego, a także uwzględniając rodzaje działalności, które w przypadku zdarzenia radiacyjnego mogą prowadzić do narażenia ludności na dawkę promieniowania jonizującego przekraczającą dawkę graniczną.

Art. 93. 1. Koszty działań interwencyjnych i usuwania skutków zdarzenia radiacyjnego są pokrywane przez jednostkę organizacyjną, z której przyczyny powstało zdarzenie radiacyjne.

2. W razie zdarzenia radiacyjnego niepowstałego z przyczyny jednostki organizacyjnej koszty, o których mowa w ust. 1, są pokrywane przez sprawcę tego zdarzenia, a w razie zdarzenia, którego sprawca nie jest znany lub nie można od sprawcy uzyskać pokrycia kosztów oraz w razie zdarzenia powstałego poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej — z budżetu państwa.

Art. 94. Raport o zdarzeniu radiacyjnym, po zakończeniu działań interwencyjnych, o których mowa w art. 90, przekazują:

- 1) wojewoda — ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, w przypadku, o którym mowa w art. 91 pkt 1,
- 2) minister właściwy do spraw wewnętrznych i Prezes Agencji — Prezesowi Rady Ministrów, w przypadkach, o których mowa w art. 91 pkt 2.”;

53) art. 97 otrzymuje brzmienie:

„Art. 97. 1. Po zdarzeniu radiacyjnym żywność i środki żywienia zwierząt podlegają kontroli na zgodność z maksymalnymi dozwolonymi poziomami skażeń promieniotwórczych, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Unii Europejskiej.

2. Żywność i środki żywienia zwierząt, w których zawartość skażeń promieniotwórczych przekracza poziomy,

o których mowa w ust. 1, nie są wprowadzane do obrotu, a także nie mogą być wywożone do państw niebędących członkami Unii Europejskiej.

3. O każdym przypadku przekroczenia poziomów skażeń promieniotwórczych, o których mowa w ust. 1, jest informowana Komisja Europejska.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, podmioty właściwe do:

1) prowadzenia kontroli, o której mowa w ust. 1,

2) wydawania decyzji o niedopuszczeniu do obrotu lub o zakazie wywozu do państw niebędących członkami Unii Europejskiej żywności i środków żywienia zwierząt, o których mowa w ust. 2,

3) informowania Komisji Europejskiej w sprawach, o których mowa w ust. 3

— kierując się koniecznością zapewnienia wykonania przepisów obowiązujących w Unii Europejskiej dotyczących maksymalnych dozwolonych poziomów skażeń radioaktywnych żywności i środków żywienia zwierząt po awarii jądrowej w Czarnobylu, jak i po przyszłym zdarzeniu radiacyjnym.”;

54) uchyla się art. 98;

55) art. 99 otrzymuje brzmienie:

„Art. 99. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, poziom zawartości substancji promieniotwórczych w surowcach i wyrobach przemysłowych przywożonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po zdarzeniach radiacyjnych, uwzględniając dawki graniczne promieniowania jonizującego i sposób postępowania z tymi wyrobami.”;

56) w art. 100:

a) w pkt 1 lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) urządzenie, w którym jest przechowywany lub składowany materiał jądrowy, z wyjątkiem przechowywania związanego z przewozem takiego materiału,”,

b) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) szkoda jądrowa:

a) szkodę na osobie,

b) szkodę w mieniu,

c) szkodę w środowisku jako dobru wspólnym — koszty zastosowanych środków mających na celu przywrócenie stanu środowiska naturalnego, jako dobra wspólnego, sprzed jego naruszenia, chyba że naruszenie jest nieznaczące

— w zakresie, w jakim szkoda powstała lub wynika z promieniowania jonizującego emitowanego przez jakiekolwiek źródło promieniowania wewnątrz urządzenia jądrowego lub emitowanego przez paliwo jądrowe, materiały promieniotwórcze, odpady lub materiał jądrowy, pochodzące z urządzenia jądrowego, powstałe w nim lub wprowadzone do niego, jeżeli wynikają one z właściwości promieniotwórczych tej substancji lub z połączenia właściwości promieniotwórczych z trującymi, wybuchowymi lub innymi niebezpiecznymi właściwościami takiej substancji,”,

c) pkt 7 i 8 otrzymują brzmienie:

„7) środki zapobiegawcze — wszelkie właściwe środki podjęte po wypadku jądrowym celem zapobieżenia szkodzie jądrowej określonej w pkt 5 lub jej zmniejszenia,

8) wypadek jądrowy — jakiekolwiek zdarzenie lub serię zdarzeń mających to samo źródło pochodzenia, które powodują szkodę jądrową lub poważne i bezpośrednie zagrożenie jej powstaniem,”;

57) po art. 100 dodaje się art. 100a w brzmieniu:

„Art. 100a. 1. Naprawienie szkody jądrowej następuje na zasadach określonych w przepisach Kodeksu cywilnego, z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w niniejszej ustawie.

2. Naprawienie szkody jądrowej w środowisku naturalnym jako dobru wspólnym polega na zwrocie kosztów środków przywracających stan środowiska naturalnego sprzed jego naruszenia zastosowanych przez upoważnione do tego organy lub na podstawie ich decyzji przez inne podmioty.

3. Naprawienie szkody jądrowej obejmuje także zwrot kosztów środków zapobiegawczych.

4. Jeżeli zastosowanie środków zapobiegawczych spowodowało szkodę na osobie, w mieniu lub środowisku jako dobru wspólnym, szkodę taką traktuje się jak szkodę jądrową określoną w art. 100 pkt 5.”;

58) w art. 102 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Granicą odpowiedzialności osoby eksploatującej za szkodę jądrową jest kwota stanowiąca równowartość 150 mln SDR.

2. Jeżeli roszczenia z tytułu szkody jądrowej przekraczają kwotę, o której mowa w ust. 1, osoba eksploatująca ustanawia fundusz ograniczenia odpowiedzialności. Do postępowania w sprawie ustanowienia funduszu i jego podziału stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu morskiego o ograniczeniu odpowiedzialności za roszczenia morskie, z zastrzeżeniem ust. 3—5.”

59) w art. 103:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Prezesa Agencji oraz Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 1, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc pod uwagę poszczególne typy urządzeń jądrowych, o których mowa w art. 100 pkt 1.”,

b) po ust. 4 dodaje się ust. 5—9 w brzmieniu:

„5. Do przeprowadzania kontroli spełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o której mowa w ust. 1, są uprawnione organy dozoru jądrowego.

6. Spełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o której mowa w ust. 1, ustala się na podstawie polisy lub innego dokumentu ubezpieczenia, potwierdzającego zawarcie umowy tego ubezpieczenia, wystawionego osobie eksploatującej przez zakład ubezpieczeń.

7. Osoba eksploatująca, która nie spełniła obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o której mowa w ust. 1, jest obowiązana wnieść opłatę na rzecz budżetu państwa w wysokości 20 % minimalnej sumy gwarancyjnej, określonej w przepisach wydanych na podstawie ust. 4. Wniesienie opłaty nie zwalnia z obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o której mowa w ust. 1.

8. Jeżeli osoba eksploatująca nie okaże dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy ubezpieczenia, o której mowa w ust. 1, lub dowodu opłacenia składki za to ubezpieczenie, organ dozoru jądrowego wzywa osobę eksploatującą, aby w terminie 30 dni:

1) przedstawiła dokumenty potwierdzające zawarcie umowy ubezpieczenia w terminie określonym w przepisach wydanych na podstawie ust. 4 albo

2) w razie braku dokumentów potwierdzających zawarcie umowy ubezpieczenia, uiściła opłatę ustaloną w ust. 7, oraz okazała dokumenty potwierdzające późniejsze zawarcie umowy ubezpieczenia.

9. Opłata ustalona w ust. 7 podlega egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.”;

60) w art. 110 pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) współpraca z właściwymi jednostkami innych państw i organizacjami międzynarodowymi w zakresie objętym ustawą oraz wspomaganie kontaktów polskich jednostek naukowych i przemysłowych z tymi organizacjami,”;

61) w art. 116, art. 119 ust. 2 i 3, art. 121 ust. 3 i art. 129 użyte w różnych przypadkach wyrazy „minister

właściwy do spraw gospodarki” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „minister właściwy do spraw Skarbu Państwa”;

62) w art. 117 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Dyrektora Zakładu powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw Skarbu Państwa, który dokonuje w stosunku do niego czynności z zakresu Prawa pracy.”;

63) po art. 119 dodaje się art. 119a w brzmieniu:

„Art. 119a. W razie konieczności dokonania nieplanowanego odbioru, transportu i unieszkodliwiania przez Zakład odpadów promieniotwórczych pochodzących z nielegalnego obrotu lub niewiadomego źródła koszty tych usług są pokrywane z budżetu państwa.”;

64) tytuł rozdziału 15 otrzymuje brzmienie:

„Administracyjne kary pieniężne i przepisy karne”;

65) art. 123 otrzymuje brzmienie:

„Art. 123. 1. Kierownikowi jednostki organizacyjnej, który:

1) bez wymaganego zezwolenia lub wbrew jego warunkom albo bez wymaganego zgłoszenia podejmuje działalność określoną w art. 4 ust. 1 albo dokonuje przywozu lub wywozu, o którym mowa w art. 62 ust. 1, albo dokonuje bez wymaganej zgody przywozu, wywozu lub tranzytu, o którym mowa w art. 62 ust. 2, albo nie dopełnia obowiązku, o którym mowa w art. 8a, albo zatrudnia pracowników bez uprawnień, kwalifikacji lub umiejętności określonych w przepisach ustawy,

2) będąc odpowiedzialnym za bezpieczeństwo jądrowe i ochronę radiologiczną, dopuszcza do narażenia pracownika lub innej osoby z naruszeniem przepisów art. 14 ust. 1 w związku z art. 25 pkt 1 oraz art. 19 ust. 1 i art. 20 ust. 1—3,

3) nie dopełnia obowiązków w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej przy pracy z materiałami jądrowymi, źródłami promieniowania jonizującego, odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym lub przy ich przygotowaniu do transportu i składowaniu,

4) utracił lub pozostawił bez właściwego zabezpieczenia powierzony mu materiał jądrowy, źródło promieniowania jonizującego albo

odpady promieniotwórcze lub wypalone paliwo jądrowe,

- 5) nie dopełnia obowiązku kontroli dozymetrycznej lub prowadzenia ewidencji materiałów jądrowych, źródeł promieniowania jonizującego, odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego,
- 6) uniemożliwia lub utrudnia przeprowadzenie czynności kontrolnych w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej albo nie udziela informacji lub udziela informacji nieprawdziwej albo zataja prawdę w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej

— wymierza się karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej pięciokrotności kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym poprzedzającym popełnienie czynu, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a) ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 i Nr 64, poz. 593).

2. Pracownikowi zatrudnionemu w obiekcie jądrowym, który nie zawiadamia

kierownika jednostki organizacyjnej lub organu dozoru jądrowego o zdarzeniu lub stanie mogącym spowodować zagrożenie dla bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, wymierza się karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej dwukrotności przeciętnego wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1.”;

- 66) w art. 124 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) państwowy wojewódzki inspektor sanitarny, komendant wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej lub państwowy inspektor sanitarny Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji — jeżeli organy te są właściwe do wydania zezwolenia.”;

- 67) art. 127 otrzymuje brzmienie:

„Art. 127. Kto nie stosuje się do zakazu wypasu zwierząt na skażonym terenie lub zakazu żywienia zwierząt skażonymi środkami żywienia zwierząt i pojenia skażoną wodą — podlega karze aresztu lub grzywny.”;

- 68) użyte w ustawie w różnych przypadkach wyrazy „polski obszar celny” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „terytorium Rzeczypospolitej Polskiej”.

Art. 2. W ustawie z dnia 9 września 2000 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 86, poz. 960, z późn. zm.³⁾) w załączniku do ustawy w części IV w poz. 37 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

1	2	3	4
	„3) na uruchamianie pracowni, w których mają być stosowane źródła promieniowania jonizującego, w tym pracowni rentgenowskich	200 zł”	

- 2) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

1	2	3	4
	„7) na wytwarzanie, przetwarzanie materiałów jądrowych, źródeł i odpadów promieniotwórczych, wypalonego paliwa jądrowego, wzbogacanie izotopowe oraz na produkowanie urządzeń zawierających źródła promieniotwórcze, jak również na zamierzone dodawanie substancji promieniotwórczych w procesie produkcyjnym wyrobów powszechnego użytku i wyrobów medycznych, na obrót tymi wyrobami oraz na przywóz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i wywóz z tego terytorium wyrobów powszechnego użytku, wyrobów medycznych, do których dodano substancje promieniotwórcze	1 000 zł”	

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 5, poz. 43, Nr 60, poz. 610, Nr 76, poz. 811, Nr 87, poz. 954, Nr 100, poz. 1085 i Nr 129, poz. 1441, z 2002 r. Nr 71, poz. 655, Nr 135, poz. 1143, Nr 141, poz. 1178 i 1180 i Nr 216, poz. 1824, z 2003 r. Nr 7, poz. 78, Nr 96, poz. 874, Nr 124, poz. 1154, Nr 128, poz. 1176, Nr 170, poz. 1651 i Nr 190, poz. 1864 oraz z 2004 r. Nr 49, poz. 466, Nr 54, poz. 535 i Nr 62, poz. 574.

Art. 3. 1. Podmioty prowadzące w dniu wejścia w życie ustawy działalność związaną z narażeniem na promieniowanie jonizujące w celach medycznych, o której mowa w:

- 1) art. 33d ust. 1 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. — Prawo atomowe, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, są obowiązane, do dnia 31 grudnia 2005 r., do uzyskania zgody na wykonywanie tej działalności;
- 2) art. 33e ust. 1 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. — Prawo atomowe, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, są obowiązane, do dnia 31 grudnia 2006 r., do uzyskania zgody na wykonywanie tej działalności.

2. Zezwolenia na uruchamianie i stosowanie aparatów rentgenowskich o energii promieniowania do 300 keV w celach medycznych wydane na podstawie dotychczasowych przepisów stają się odpowiednio zezwoleniami na uruchamianie i stosowanie aparatów rentgenowskich do celów diagnostyki medycznej, radiologii zabiegowej, radioterapii powierzchniowej i radioterapii schorzeń nienowotworowych w rozumieniu niniejszej ustawy.

3. Uprawnienia inspektora ochrony radiologicznej w pracowniach rentgenowskich stosujących aparaty rentgenowskie o energii promieniowania do 300 keV w celach medycznych nadane na podstawie dotychczasowych przepisów stają się uprawnieniami inspektora ochrony radiologicznej w pracowniach stosują-

cych aparaty rentgenowskie do celów diagnostyki medycznej, radiologii zabiegowej, radioterapii powierzchniowej i radioterapii schorzeń nienowotworowych w rozumieniu niniejszej ustawy.

Art. 4. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 12 ust. 2 i 3, art. 15 ust. 3, art. 25 pkt 1, art. 46, art. 63 ust. 3 i art. 121 ust. 3 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. — Prawo atomowe zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych na podstawie art. 12 ust. 2 i 3, art. 25 pkt 1, art. 33c ust. 9, art. 33d ust. 5, art. 33e ust. 6, art. 33g ust. 15, art. 46, art. 63 ust. 3 i art. 121 ust. 3 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 5. Ogłoszenie tekstu jednolitego ustawy — Prawo atomowe nastąpi w terminie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej, z wyjątkiem art. 1:

- pkt 26 i 36, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2005 r.,
- pkt 61 i 62, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2006 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*

Załącznik do ustawy z dnia 12 marca 2004 r. (poz. 632)

OKREŚLENIA: DAWKI POCHŁONIĘTEJ, RÓWNOWAŻNEJ I SKUTECZNEJ (EFEKTYWNEJ)

Dawka pochłonięta D : energia promieniowania jonizującego przekazana materii w elemencie objętości podzielona przez masę tego elementu, wyrażona wzorem:

$$D = d\bar{\epsilon}/dm$$

gdzie

- $d\bar{\epsilon}$ oznacza średnią wartość energii przekazanej,
- dm oznacza masę materii zawartej w elemencie objętości.

Dawka pochłonięta oznacza dawkę uśrednioną w tkance lub narządzie. Legalną jednostką miary dawki pochłoniętej jest grej o oznaczeniu „Gy”.

Dawka równoważna H_T : dawka pochłonięta w tkance lub narządzie T , ważona dla rodzaju i energii promieniowania jonizującego R , wyrażona wzorem:

$$H_T = \sum_R w_R D_{T,R}$$

gdzie

- $D_{T,R}$ oznacza dawkę pochłoniętą od promieniowania jonizującego R , uśrednioną w tkance lub narządzie T ,
- w_R oznacza czynnik wagowy promieniowania.

Legalną jednostką miary dawki równoważnej jest siwert o oznaczeniu „Sv”.

Dawka skuteczna (efektywna) E : suma ważonych dawek równoważnych od zewnętrznego i wewnętrznego napromienienia tkanek i narządów, wyrażona wzorem:

$$E = \sum_T w_T H_T = \sum_T w_T \sum_R w_R D_{T,R}$$

gdzie

- $D_{T,R}$ oznacza dawkę pochłoniętą od promieniowania jonizującego R , uśrednioną w tkance lub narządzie T ,
- w_R oznacza czynnik wagowy promieniowania jonizującego R ,
- w_T oznacza czynnik wagowy tkanki lub narządu T .